JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1855. **Woensdag 21 November.** **N°. 93.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën is... *f* —.60 duiten voor de *Vijf woorden*
Bij eerste of meerdere herhaling —.30 » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de controleur der 1e klasse te Natal (Sumatra's Westkust) *V. Barthélemij.*

Benoemd:

Tot gewoon deurwaarder bij den raad van justitie te Batavia, de wachtmeester voor memorie bij het regiment Oost-Indische kavallerie *J. de Vries.*

Gesteld:

Ter beschikking van den resident van Menado, de opziener bij de Braziliaansche koffijbereiding in de residentie Cheribon *J. L. C. N. Massart.*

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den ingenieur der 3e klasse bij den waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken *A. A. Th. Ledeboer.*

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, van de waarneming der betrekking van magazijnmeester van het algemeen genie-magazijn en van de werken te Samarang, de gepensioneerde kapitein der infanterie *N. Guillaume.*

AANKONDIGING.

Door *Johannes Hendrik Kegel*, wonende te *Batavia*, is bij rekest, gedagteekend 31 *October* 1855, aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie het verzoek gedaan, dat aan zijnen stiefzoon en pupil *Josephus Jan Schoonenberg* worde toegestaan den geslachtsnaam van *Kegel* bij den zijnen te voegen en zich alzoo in den vervolge te mogen noemen en schrijven *Josephus Jan Schoonenberg Kegel.*

Geschiedende deze aankondiging in voldoening aan artikel 7 van het burgerlijk wetboek voor Nederlandsch Indie.

BUITENZORG, den 19 *November* 1855.

De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

Advertentien.

De resident van Batavia brengt ter kennis van het algemeen, dat op den 30sten December aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, ten zijnen bureele, publiek zal worden uitbesteed het transport van zout van de hoofddepôt-pakhuizen te Sumanap en Grissee naar de verschillende pakhuizen in de residentien Cheribon, Tagal, Pekalongan en Samarang.

Op Zaturdag den 12den Januarij 1800 zes-en-vijftig, des voormiddags ten 10 ure, zal op het residentie kantoor te Pattie, worden uitbesteed de overvoer van 1243 koijangs zout van het hoofddepôt te Grissee, residentie Soerabaya, naar de zout verkooppakhuizen in de residentie Japara; als:

a. 276 koijangs naar het zout-verkooppakhuis te Japara.
b. 240 koijangs naar het zout-verkooppakhuis te Djawana.
c. 417 koijangs naar het zout-verkooppakhuis te Tangoelangien, regentschap Koedoes, onder gehoudenis om deze overvoer te bewerkstelligen *eerst* over *zee* tot aan de monding der rivier genaamd Tedoenan of Tangoelangien en van daar met kleine praauwen op eenen afstand van p. m 12 palen tot aan het voormeld pakhuis.
d. 310 koijangs naar het zout-verkooppakhuis te Antroe, onder Pattie, onder gehoudenis om dezen vervoer te bewerkstelligen *eerst* over *zee* tot Djawana, en van daar met Majang vaartuigen, van 5 tot 8 koijangs, de Djawanasche rivier op, tot aan het voormeld pakhuis op ongeveer 12 palen afstand.

Vendutien.

Donderdag 22 November, in een der pakhuizen der Java-Bank, door *Vaupel & Co.*,

en

op het Heemradenplein, à 2 pCt. vendusalaris.

Vrijdag 23 November, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*,

Zaturdag 24 November, aan de Beurs door den Deurwaarder *G. Buijs.*

Maandag 26 November, ten huize van den heer *J. A. Pattijn*, op het Koningsplein door gebr. *Roselje & Co.*,

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *Louran en van Walchren.*

Dingsdag 27 November, ten huize van den weledgestr. heer Mr. *J. W. van de Laar*, op Rijswijk, door gebr. *Roselje & Co.*,

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*,

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgenden boedels:

Door de Weeskamer te Makasser: van wijlen den chinees *Lie Sang.*

Door *W. L. van Haak*, wed. *O. H. van Rijck*, te Batavia: *O. H. van Rijck.*

Door *H. J. Cramer*, te Soerabaya: van wijlen Mr. *D. B. Bol.*

Door *J. H. Rosemeier*, te Soerabaya: *Johannes Bartholomeus van Gijen.*

Vertrekkende Personen.

E. A. R. L. baron *van Hoëvell.* — *H. S. E. C. Chevallier.*

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 15 tot en met 19 November 1855.

HOTEL WILLEM II. *J. L. Lentze*, van Buitenzorg. — *J. Pieterse*, van Weltevreden. — *V. D. Kamp*, van idem. — *Ravestein*, van idem. — *J. Hill*, van de reede.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *J. van Boren*, van Singapore. — *J. J. Prangel en echtgenoot*, van Rotterdam. — *J. G. 't Hooft*, van Samarang. — *L. Visser*, van Cheribon.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *A. V. Foutard*, van Soerabaya.

MARINE HOTEL. *D. D. Berches en echtgenoot*, van Soerabaya.

JAVA HOTEL. *C. A. Kruisinga*, van Singapore. — *D. Dunlop*, van idem. — *H. G. Maks en echtgenoot*, van Batavia. — *C. M. van Nooijen*, van Pecalongan. — *J. C. Lebert, en echtgenoot*, van Samarang. — *P. B. Rolufs en echtgenoot*, van Amsterdam. — *J. O. S. Blom*, van idem. — *Eduard Graves*, van Melbourn. — *J. Case*, van Ceijlon.

Advertentiën.

Getrouwd:

H. G. MAKS
met
L. A. MEIJER.

BATAVIA, 15 *November* 1855. (2240)

Bevallen van een ZOON, *Bijl de Vroe*, geb. *Croes.*

BATAVIA, 12 *November* 1855. (2232)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *M. Johannes, Horwath.*

BATAVIA, *den* 15 *November* 1855. (2230)

Bevallen van eene DOCHTER, *S. W. C. J. F. Kleijn, Le Conge.*

BATAVIA, 19 *November* 1855. (2251)

Bevallen van eene DOCHTER, *J. C. Brauns*, geboren *Vermeulen Krieger.*

MODJOKERTO, 13 *November* 1855. (2258)

Op den 18den October jl. overleed te Batavia, slechts twee dagen vóór zijn voorgenomen vertrek naar Nederland, de weled. heer *Nicolaus Lange*, in den ouderdom van 48 jaren, diep betreurd door zijne vele vrienden en betrekkingen en zijne behuwdbroeders

(2248) F. H. SCHMIDT.
W. C. F. SCHMIDT.

Na eene kortstondige doch hevige ziekte overleed op den 11den November mijn geliefde Echtgenoot, *M. D. K. van Chastelet*, in leven gepensioneerd ambtenaar.

(2234) G. SCHALKE, wed. *van Chastelet.*

SAMARANG, 12 *November* 1855.

VENDUTIE

op MORGEN, 22 November,

in een der pakhuizen van de Java Bank, door *Vaupel & Co.*,

van de op Vendutie van den 15 dezer wegens tijdgebrek onverkocht geblevene diverse Fransche goederen, uit de lading Coquimbo,

alsmede:

eenige kisten Mode Artikelen, Broderies, Hoeden, Petten, enz., 2 kisten Parfumeriën, Medisan-, Post- en Luxe-Papier, Spiegels en Schilderijen, Messen, Scharen, enz., enz., Engelsche Wagen- en Bendietuigen, Porceleinen Tafel- en Theeserviezen, Cristal en Glaswerk, enz., enz., een groot mecanique orgel, 2 draaiorgels, diverse dranken en provisiën, enz., enz.

Alles daags te voren voor een ieder te bezigtigen.

(2244)

Op de Vendutie van Vrijdag den 23 Nov. zullen almede worden verkocht:

300 blikken versche Engelsche provisiën in kavelingen voor huisselijk gebruik, Engelsch kap en verlakt leder, lakensche tafelkleeden, eene factuur glaswerk, **puike Manila cigaren No. 4, en 30 stuks Preanger paarden.**

(2241) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Op de Vendutie van Vrijdag den 23sten dezer,

zullen nog worden verkocht zonder reserve:

20 balen Goeniezakken, 1 factuur Modewaren, 15 kisten Glaswerk. 100 vaatjes Boter en tot sluiting van rekening 3 vaten Fransche roode Wijn.

(2267) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Vendutie

op Maandag 26 November e.k.

à 4% Vendusalaris,

voor het Commissiehuis van *Louran & van Walchren*, van diverse Lijnwaden. Lakens, Cognac, Cigaren, Papier, diverse Schrijfbehoeften, ordinair en fijn Glaswerk, Pendules, voorts van eene groote factuur **Fransch Kinderspeelgoed** in geassorteerde koopjes, enz. enz.

(2260)

DE ARME SCHRIJVER (*vervolg.*)

Ik nam een steen van den grond op en slingerde dien, toen ik nog slechts weinig voeten van hem af was, met zooveel geweld tegen het hoofd van een der schurken, dat hij ruggelings neertuimelde. Wij waren nu man tegen man.

Ik viel op een tweeden aan — worstelde met hem, kreeg hem onder en wrong hem zijn knuppel uit de hand, doch niet zonder dat hij zijn mes in mijne zijde had gedrukt. De wond was diep, maar niet gevaarlijk. Met mijn veroverden knuppel drong ik nu op den derden boosdoener in, die op dat oogenblik den heer reeds meester was geworden, tot wiens bijstand ik zoo toevalligerwijze in staat werd gesteld. Ik bragt hem een forschen, wissen slag op zijn regterarm toe, dien hem dadelijk aan zijne beenen deed denken; hij liet los en ging op den loop. De twee anderen, die ik reeds buiten 't gevecht had gesteld, waren hem op de vlugt voorgegaan, en de vierde en laatste haastte zich, 't gegeven voorbeeld te volgen. Ik deed hun een paar stappen achterna, toen 't bloedverlies mij deed duizelen en ik op den grond neerzeeg. De heer was gewond, doch slechts ligt, en hij en zijn knecht beurden mij van den grond op, tilden mij in het rijtuig en bragten mij naar de naaste herberg. Nadat een chirurgijn gehaald en mijne wond verbonden was, drong hij er op aan, te weten, aan wien hij zijne redding en zijn leven te danken had. Doch over alles, wat mij zelf betrof, zweeg ik en bleef stom op alle vragen naar naam en betrekking. Mijne wond was diep, maar niet gevaarlijk, en 't eenige, wat mij verontrustte, was, dat ik hulpeloos in eene herberg zou achterblijven zonder iets te hebben, om voor mijne oppassing te betalen. Na ernstige pogingen, om te vernemen, wat ik was of hoe ik heette, reed de heer naar Londen door, naar ik ligt vermoeden konde, door mijn haveloozen staat geen al te gunstig vermoeden van mij medenemende. Op geen van zijne vragen had ik geantwoord. Trotschheid verzegelde mijne tong, ik schudde 't hoofd en zei niets. Ik kon niet spreken — schaamte en armoede folterden mij meer dan de pijn mijner wond.

»Na verloop van een uur vertrok hij; maar keerde den volgenden dag terug met een geneesheer, om naar mijn toestand onderzoek te doen. 't Was niet dan met moeite, dat ik mij in mijn bed kon oprigten, om hen te ontvangen. De man van de kunst begon mij een menigte vragen te doen, waarop ik, als een geboren Schot, met tegenvragen antwoorde, zoodat hij groote oogen opzette en ik hem den ander, dien ik gered had, hoorde toefluisteren:

»Sir, hij moet ongetwijfeld een man van mijn vak zijn."

De heer, ik meen dien van den vorigen nacht, kwam op mij toe, nam mijne hand, drukte die hartelijk in de zijne, en er zwom iets als een traan — een traan van dankbaarheid in zijn oog.

»Sir," zei hij, »aan uw moed ben ik mijn leven verpligt. Vergun mij naar den naam te vragen, waarmede ik mijn redder moet aanspreken. Het is kennelijk, dat gij niet zijt of niet altijd geweest zijt, wat uw tegenwoordig voorkomen schijnt aan te duiden. Laat mij dan weten, hoe ik u danken, hoe ik u beloonen kan, zoo als ik zoo gaarne wenschte."

»Sir," antwoordde ik, »gij zijt een vreemdeling voor mij, ik ben dat voor u. Laat het zoo blijven. Als ge mij van belooning spreekt, zoudt gij mij doen berouwen wat ik tot uw bijstand gedaan heb. Wie ik ben, wat ik geweest ben is onverschillig. Ik zag een medemensch overvallen en overmand, en ik poogde hem te redden. Een hond zou, door instinct gedreven, hetzelfde gedaan hebben. Ik heb geen aanspraak op dank voor wat ik gedaan heb en, eens voor al, ik wensch, dat men mij geen vragen meer doe."

»Waarachtig, docter, ge gaaft een fiksch antwoord en juist zoo als ge hadt moeten doen, als ge een honderd pond in den zak gehad hadt; maar, man, ge gingt u immers zoo zelf in het licht staan. Wie weergà, weet, wat hij voor u kon gedaan hebben! 't Had de koning of zijn eerste minister voor al, wat ge verlangdet kunnen zijn!"

VENDUTIE

op Maandag den 26 November 1855,

ten huize van den Heer *J. A. Pattyn*, op het Koningsplein, (nabij de race loods) door *Gebr. Roselje & Co.*,

van een goed onderhouden inboedel, bestaande uit canapés, stoelen, consoles, étagères, kasten, ledikanten, spiegels, schilderijen, lampen, stolpen, serviezen, pleetwerk, eene groote fraai spelende muzijkdoos, voorts eene ruime familiewagen, een palanquin, bendy, een span goed gedresseerde zwarte wagenpaarden hoog 4 voet 4 duim, enz., enz. (2265)

Vendutie

op Dingsdag den 27 November 1855,

voor het Commissiehuis van *John Pryce & Co.*, à 4% Vendusalaris,

van eene partij beschadigde en onbeschadigde Lijnwaden, Amerikaansche Stoelen, enz. enz. (2261)

Op de Vendutie van Dingsdag den 27 November 1855,

voor het Commissiehuis van *John Pryce & Co.*, zullen alsnog ten 11 ure precies worden verkocht:

10 Aandeelen in de Ned.-Ind. Stoomboot-Maatschappij,

met de Kwitanties van de laatste storting van 60%.

(2262)

VENDUTIE

op Dingsdag den 27 November 1855,

ten huize van den WelEdel Gestr. heer **Mr. J. W. van de Laar**, op Rijswijk, door *Gebr. Roselje & Co.*

van een netten, zoo goed als nieuwen inboedel, bestaande uit canapé's, fauteuils, stoelen, consoles, étagères, tafels, kasten, ledikanten, spiegels, schilderijen, lampen, serviezen, zilver-, pleet-, cristal- en glaswerk, een voor dit klimaat vervaardigde, geheel nieuwe engelsche pianino, een zoo goed als nieuwe milord, palanquin en bendi, goed gedresseerde hardloopende paarden, enz, enz.

Op Zondag te voren te bezigtigen. (2260)

Op de Vendutie van Dingsdag den 27 November 1855, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*, zullen onder anderen verkocht worden:

10 Engelsche JAGTHONDEN (Beagles),

pas aangebragt. (2242)

Vendutie.

Publieken Uitverkoop van den Inventaris, het Huis en verdere Nalatenschap

van wijlen de Weduwe **LE GAIGNEUR**, (**Peroline Chantre**) op Rijswijk, door *Vaupel & Co.*

op Woensdag den 28 November 1855,

van eene groote hoeveelheid Fransch Speelgoed, porceleinen en cristallen voorwerpen voor Étagère, etc. Galanteriën, Kramerijën, Nécessaires, Waaijers, Bloemmanden, fijne Parfumeriën, Eau de Cologne, Borstelwerken, Werk- en Sleutelmandjes, Bonbonnières, Suikerwerk, enz. enz. en eene menigte kleine voorwerpen, geschikt voor St. Nicolaas geschenken, alles bij kleine kavelingen.

op Vrijdag den 30 November 1855,

van eene belangrijke hoeveelheid fraaije Zijden stoffen, Satijn, Gros de Naple, Moiré, gefaconneerde Zijde voor kleeden, Gaze en Crêpe voor balkleederen. Barège, Mousseline de laine, Jaconettes, Tarlatane, Neteldoek, Doerias, zijden Fluweel Merinos, Shawls en Echarpes, Mantilles, Sortie de Bal, gemaakte Kinderkleedjes, Jupes Crenolines, Korsetten, Peroline en Voeringzijde, gemaakte Bloemen, Coiffures, enz., Schoenen en Bottines, Dames- en Kinderkousen, Dames- en Kinderhoeden, Glacé en Zijden Handschoenen, Franjes, Agrement, Koordkwasten en andere Passementeriën, Fluweele en Zijden Haarlinten, Blondeskant, Borduurwol, Estramine, Vlos- en Naaizijde, begonnen Handwerken, Broderie Anglaise, als: Chemisetten, Kraagjes, Mouwen, Zakdoeken waaronder fijne battisten, enz., Cols en Cravatten, Parasols, Amazonehoeden, Zweepen en Carwatsen, enz. enz., alsmede een assortiment fraaije Bijouterie- en Zilverwerken, enz.. alles bij kleine kavelingen, en

op Maandag den 3 December 1855,

van Tokokasten, Meubels, als Ledikanten, Banken, Stoelen, Tafels, Kasten, Spiegels, Schilderijën, Lampen, het verdere Huisraad, eenen Palanquin, Wagenpaarden, Tuigen, Bloemen in potten, enz. enz.,

en om 11 ure precies

het Huis en Erf op Rijswijk, tot dusverre als Toko en Woonhuis gediend. Alle bovenvermelde goederen zullen daags voor de Venduties, zijnde Dingsdag 27 en Donderdag 29 November voor een ieder te bezigtigen zijn, van 's morgens 9 tot 's middags 2 ure. (2254)

Manilla Sigaren No. 2

à *f* 40 contant, bij

(2268) JOHN PRYCE & Co.

Dépôt van geraffineerde Suiker

bij **VAUPEL & Co.**

De ondergeteekenden hebben de eer het Publiek te verwittigen, dat bij hen verkrijgbaar is de Suiker uit de raffinaderij van den heer *H. Mac Gillavrij*, nabij Soerabaya; aangezien de bewerking op eene groote schaal geschiedt, is dezelve tegen *f* 8.— contant per mandjes van 1/4 picol, No. 1, te verkrijgen; de ten dezen gevolgde nieuwe wijze van bewerking verdient, als meer zoetdeelen inhoudende, verre de voorkeur boven de gewoonlijk gevolgde.

(2129) VAUPEL & Co.

TE KOOP Eene nieuw Carambole Billard, zonder zakken, bij

(2259) A. T. POUBLON.

Goenoeng Saharie.

TE KOOP Eene melkgevende **Hollandsche Koe.** Te bevragen bij den Uitgever dezes. (2228)

TE KOOP Een GOED Sandelwood Rijpaard met zadel en toebehooren.

Te bevragen bij

(2229) W. BRUINING.

TE KOOP Een groot Steenen met Pannen gedekt Huis en Bijgebouwen, met ruim Erf, beplant met Klapper- en andere Vruchtboomen, gelegen te Japara.

Informatiën te bekomen

te Samarang bij M. A. JASPER.

» Japara » VON WINKELMAN.

(2235) » Ngawie » A. HAGEMAN.

128ste FRANKFORTER LOTERIJ.

Vierde Klasse.

Uitgekomen met een prijs van *f* 15, de nommers 15760, 24854, 6280, 15809, 17629, 4942, 14466, 4668, 14935, en No. 16745 met *f* 1000.

Vijfde Klasse.

Uitgekomen met een prijs van *f* 20, de nommers 12988, 7916, 17277, 24847, 22873, 14764, 12235, 19499, 557, 15117, 1382, 5977, 23981, en met *f* 100 No. 19500. (2069)

Geld-Loterij

ten behoeve van het

SAMARANG'S LIEFHEBBERIJ TOONEEL

groot *f* 50,000.

Deze Loterij is verdeeld in de volgende Prijzen,

Een	Prijs van		*f* 15 000
Twee	Prijzen van *f*	5000	- 10 000
Vijf	» »	- 1000	- 5 000
Acht	» »	- 500	- 4 000
Veertig	» »	- 250	- 10 000
Veertig	» »	- 125	- 5,000
Twee	Premiën	500 voor het eerst en laatst uitgetrokken wordend Nummer	- 1.000
			f 50 000

De trekking dezer Loterij bepaald zijnde op den 6 December aanstaande, in het Lokaal van het Comedigebouw, zoo worden belanghebbenden, die mogten verlangen zich van Loten te voorzien, verzocht, zich daar ten spoedigste aan te melden bij

den Mede-Directeur,

(2197) C. VON BORNEMAN,

Agent der Javasche Ba

128ste FRANKFORTER LOTERIJ.

Zesde Klasse.

Heele, Halve en Kwart Loten in deze kl te bekomen.

Een Heel Lot à *f* 100. Een Half Lot à *f* 50. Kwart Lot à *f* 25.

Tien Halve Loten of Twintig Kwart Loten *f* 47 Twintig dito » Veertig dito - 900

Bij

(2070) H. M. VAN DORP, te Batavia.

---

f 7,000

in leen te bekomen à 6½ pCt. Adres

(2226) H. M. VAN DORP

PHOENIX FIRE OFFIC

Gevestigd te Londen sedert 1782.

Ongelimiteerd Kapitaal.

De Ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz., zoo mede op Suiker-, Koffij- en Th Etablissementen, tegen de volgende premiën:

Op Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in Steden, zoomede op Goederen in dezelve .... 1% 's ja

Op Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig... 1/4%

Op Suiker-, Koffij- en Thee-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig.......... 3/4% 's ja

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig.... 1%

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig.......... 1¼% 's jaa

Op Schepen, liggende op Reeden.......... 1%

E. MOORMANN & Co., te Batavia.

(2073) J. KNAGGE & Co., te Samarang.

P. KERVEL & Co., te Soerabaya.

»'t Is mogelijk," hervatte Musgrave; — »hij antwoordde mij: »Sir, ik bewonder uwe onafhankelijkheid van geest; maar waartoe zoudt ge zonder noodzaak iemand van u afstooten, die uwe vriendschap zoekt? Gij hebt uw leven voor 't mijne gewaagd — wat krachtiger aanspraak kondt gij op mijne eeuwigdurende erkentenis hebben? Zoo 't enkel een natuurlijke aandrift was, die u drong, mij te hulp te springen, laat mij u dan niet verlaten, voordat ik u bewezen heb, dat dieselfde aandrift ook even goed mij bezielt. Gij weigert mij uw naam te zeggen: de mijne is William Forster, kolonel in dienst van de Oostindische Compagnie.

Bij het hooren van dien naam sprong mijn hart in mijn binnenste op. De broeder mijner Bertha, van wien ik u reeds gesproken heb, was in dienst van de Oostindische Compagnie. Ik duchtte, dat hij en de man, dien ik gered had, dezelfde persoon mogten zijn, en besloot nog vaster dan vroeger, mijn naam en mijne omstandigheden voor hem te verbergen. In 't eind ziende, dat hij niets van mij kon te weten komen, bood hij mij geld aan. — O vriend! op dat oogenblik kon ik hem — kon ik mij zelf vermoord hebben. Tot wat laagte ben ik gezonken, dacht ik, of wat ben ik nu, dat men mij als den gemeensten schooijer behandelt! »Sir, riep ik woest uit, »behoud uw geld — uw aalmoes, uw vernederende aalmoes. Ik heb u in den nood niet geholpen, opdat gij mij in mijn toestand door 't aanbod van een bedelaarsfooi honen zoudt. Ik Sir, draag het hart even hoog als gij, wat ik in uw oog nu ook schijnen moog; — dus kwel mij niet langer."

Hij zeide mij, dat hij Londen den volgenden dag verlaten moest, en drong mij nogmaals, te zeggen, wie ik was, opdat hij mij zijne erkentenis mogt betoonen op eene wijze, die minder stuitend voor mijn gevoel was. Maar de gedachte, dat hij de broeder mijner Bertha was, maakte mij waanzinnig, ik stiet hem van mij af en verborg mijn hoofd in 't kussen. Zijn gelaat verried mij een man, voor wien ik mijne gansche ziel had kunnen uitstorten, doch in dat gelaat zag ik ook hare trekken, en die gelijkenis bragt mijne gansche ziel in oproer.

»Ga, Sir, riep ik, en wilt gij dankbaar zijn, wees dat dan aan iemand, die zich verheugt, dat hij het middel tot uwe redding was. Verlaat mij. Vraag mij niets meer, want uwe vragen pijnigen, uw aanbod van geld beleedigt mij."

Hij ging, doch nooit zag ik een mensch den ander zoo zijns ondanks verlaten of iemand, die daarbij kennelijker blijken van ontroering aan den dag legde. Mijne wond dwong mij, vijf weken in de herberg te blijven, en met toenemenden angst zag ik de rekening te gemoet, die de hospes mij zou voorleggen, tot die zelf op zekeren dag bij mij kwam en zei:

»Sir, ik weet niet, hoe 't met u en den heer, dien ge tegen de roovers geholpen hebt, gesteld is; maar dit weet ik, dat hij een allerbest, braaf heer is. heeft alles betaald, wat ge verteerd hebt of nog in een maand verteren zult; en hier, Sir, zijn vijftig pond die hij mij liet, om u te geven, zoo beleefd als ik kon zei hij, omdat ge wat heel hooghartig waart. Zie, hier is het geld, Sir, hij wist wel, dat hij het in de Bank had neerge legd."

Ik wist niet, wat te doen; doch na een hard tweestrijd besloot ik het geld aan te nemen. Gij het misschien laag vinden, dat ik het deed...."

»Ik dat laag vinden!" riep de pachter; »'k wel eens weten waarom? 't Is de eenige verstandige zet, die ik nog van u gehoord heb, dat ge ooit van leven hebt gedaan. Iemand, die 't laag vindt, den mensch vijftig pond neemt, die hij dubbel en dwars verdiend heeft, is een stommerik, die niet weet, geld is en wat men er al voor koopen kan. Laat ge andere praten. wat hij wil, maar wat mij betreft zie er volstrekt niets laags in."

»Welnu dan," vervolgde Musgrave; »met die vijftig pond in mijn zak verscheen ik op nieuw op de straten van Londen. Doch er had een verandering met plaats gehad. Zelfs de policiedienaars, die mij gelast hadden, »op te kuijeren," kenden mij niet. was een nieuw mensch, eene glansrijke wedergeboorte. Op nieuw deed ik nu moeite, om bij een ...

Théâtre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER

Vendredi, 23 Novembre 1855.

1re représentation du 9me mois de l'abonnement.

CHARLES VI.

Le Spectacle commencera à **sept heures précises.**

(2253)

NORTHERN ASSURANCE COMPANY.

Established 1836

For Fire and Life Assurances.

Capital £ 1,259,760 Sterling.

The undersigned have been appointed Agents for Java and the surrounding Dutch Possessions, and are now prepared to receive applications for Insurance.

(2016) MORGAN, MELBOURN & Co.

BATAVIA, 5th *September* 1855.

NORTHERN ASSURANCE COMPANY.

Opgerigt in 1836

Voor Brand- en Levensverzekeringen.

Kapitaal £ 1,259,760 Sterling.

De ondergeteekenden, benoemd zijnde tot Agenten van voornoemde Maatschappij voor Java en de omliggende Nederland-che Bezittingen, zijn thans bereid om aan verzoeken ter Verzekering gevolg te geven.

(2017) MORGAN, MELBOURN & Co.

BATAVIA, 5 *September* 1855.

Debiteuren en crediteuren in den boedel van wijlen den heer *Nicolaus Lange*, worden verzocht binnen drie maanden na heden, betaling of opgave te doen aan de firma *Tiedeman & van Kerchem*, als zijnde met de liquidatie des boedels belast.

De Testamentaire Executeuren,
C. F. W. WIGGERS VAN KERCHEM.
F. H. TIEDEMAN.

De Gemagtigden van testamentaire mede-erfgenamen,

(2249) REIJNST & VINJU.

BATAVIA, 12 *November* 1855.

Crediteuren en Debiteuren van wijlen den heer *M. D. K. van Chastelet*, worden verzocht aangifte of betalingen te doen, binnen den tijd van drie maanden.

De affaire zal door de ondergeteekende worden voortgezet, die zich aan hare geëerde begunstigers aanbeveelt en met de liquidatie is belast.

(2256) G. VAN CHASTELET,

SAMARANG, *den* 16 *November* 1855. *van Schalke.*

De heer *W. Murman* heeft speciale volmagt tot het incasseren der medicijn-rekeningen van de Rijswijksche Stads apotheken, ten behoeve des boedels van wijlen den heer *Nicolaus Lange.*

(2250) TIEDEMAN & VAN KERCHEM.

J. W. Bille van den Dungen, Gouvernements Onderwijzer en geëxamineerd in de **Fransche, Engelsche en Hoogduitsche Taal**, biedt zich aan tot het geven van **HUISLESSEN.**

Nadere informatiën zijn bij hem te bekomen in het Rotterdamsch hotel, of wel bij den weled. Heer

(2252) B. ANDEWEG.

Verloren.

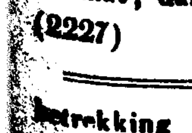

Een Hazewindhond (teef), zijnde het laatst gezien op Parapattan bij de nieuwe brug. De vinder wordt verzocht dezelve terug te willen brengen ten huize van den heer *J. Césard*, op Kramat, dan wel in de stad bij de heeren

(2227) G. SUERMONDT & Co.

De Ondergeteekende, biedt bij deze ter overname het Meubilair, Billard, Tafels, Stoelen, Lampen, der Societeit **Tivolie.**

De gunstige stand van dit Etablissement, maakt dit zeer aanbevelenswaard, reeds sedert eenigen tijd aldaar gevestigd, was deze Societeit voortdurend druk bezocht en leverde den kastelein een ruim en goed bestaan op.

Te bevragen bij de Uitgevers van het *Samarangsch Advertentie-Blad* of bij

(2255) J. SIEDIJK.

Brieven franco.

LANGE & Co., te Batavia, debiteren nog steeds met het grootste succes:

I. De Indische Secretaris,

Handboek voor den Notaris, den Ambtenaar van den Burgerlijken Stand, den Koopman, den Voogd, den Curator, den Uitvoerder van uiterste wilsbeschikkingen, den Landheer en in het algemeen voor allen, die zich, op eene gemakkelijke wijze met de hier te lande vigerende wetten en besluiten wenschen bekend te maken,

verrijkt met

Voorbeelden van Notarieele en Onderhandsche Acten, Requesten, enz., enz.,

door

Mr. L. J. A. TOLLENS,

Adviserend Advocaat en Candidaat-Notaris te Batavia. Compleet in één deel van L en 828 bladzijden in groot octavo, net gecartonneerd.

Prijs voor Batavia .... *f* 20.—
Java en Buitenbezittingen (franco) .... - 25.—

HH. Inteekenaren, die nog achterlijk mogten zijn in de voldoening van den inteekeningsprijs, worden beleefd aan de *franco* toezending daarvan herinnerd, kunnende, bij niet nakoming van dit verzoek, de laatste aflevering aan HEd. niet worden toegezonden.

II. Verzameling van Tarieven

en Bepalingen op het Beheer der Inkomende en Uitgaande Regten,

benevens de voornaamste Wetten, Besluiten en Bepalingen, betreffende den Handel, de Scheepvaart en de Nijverheid in Nederlandsch Indië, enz., enz., enz., een en ander volgens de jongste verordeningen tot op 1e. Julij 1855 uitgevaardigd.

Prijs voor Batavia .... *f* 5.—
Java en Buitenbezittingen (franco) .... - 6.—

(2202)

KANTOORBOEKBINDERIJ

EN

LINIEERDERIJ

VAN

***van Haren Noman & Kolff* te Batavia.**

Door vermeerdering en verbetering van Materieel daartoe in staat gesteld, bevelen wij ons bij den **Handel** tot het vervaardigen van alle soorten van **Kantoor-Magazijnboeken met Linieerwerk** geheel overeenkomstig opgegeven formaat en model, solide gebonden in **Fransch Hartslederen Springbanden**, voorts tot het vervaardigen van **Rekening-Courant-Papier** en hetgeen verder tot **Kantoor-, Linieer- en Bindwerk** behoort. (2221)

Almanakken voor het Schrikkeljaar 1856.

Onopgeplakt 60 duiten. Op Bordpapier *f* 1. Ingerigt voor Nederlandsch Indië, bij

(2189) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Catalogus

van *Boeken, Plaatwerken* en *Kaarten*, over de **Nederlandsche Bezittingen**, zoo vroegere als tegenwoordige, in *Asie, Afrika* en *Amerika*. Op franco aanvrage gratis te bekomen bij

(2264) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Nederlandsch-Indische

ZAK-ALMANAK

en

KANTOOR-ALMANAK

voor 1856,

liggen ter perse en zullen in den loop dezer maand worden uitgegeven door

(2213) W. BRUINING.

Boekhandel *Lange & Co.*

Nederlandsch Indische ZAKALMANAK, 1856.

f 2.

KANTOORALMANAK,

Opgeplakt *f* 1. Idem Onopgeplakt *f* 0,60.

Zakalmanak en onopgeplakte Kantooralmanak te zamen franco per post *f* 3.

Aanvragen franco. (2211)

Voor Leesgezelschappen.

Eene fraaije verzameling **Hollandsche Romans** van de laatste jaren, meest alle *gebonden*, *f* 3 *per deel*, alsmede **Fransche Romans**, tegen zeer billijke prijzen te bekomen bij

(2263) H. M. VAN DORP, te Batavia.

PLUMES MÉTALLIQUES

uit de fabriek van *Blanzy, Pouré & Co.*, te Parijs, waaronder de **Plumes Argentines brevetés**, alle soorten zeer zorgvuldig bewerkt.

Te bekomen te Batavia bij

(2236) H. M. VAN DORP.

GROOTBOEK, JOURNAAL EN KASBOEK,

groot formaat met koper beslag, alsmede eene groote sortering kleine huishoudelijke en handelsboeken, tegen zeer billijke prijzen te bekomen bij

(2237) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Godsdienstige Lectuur, enz.

Hofboom. Het leven van Jesus, wetenschappelijk populair beschreven, deel 1—3 *f* 18.
Zschokke. Ziet opwaarts. Huisboek voor christenen *f* 6.
Ter Haar. De geschiedenis der kerkhervorming *f* 4.
S. Hoekstra. De leer des Evangelies in hare eenheid en haren zamenhang. 1ste deel *f* 3.
Thiele. Geschiedenis der Christelijke kerk. 2 dl. *f* 3.
Storm. Verdediging des christendoms *f* 4.
Krummacher. Evangelische schatkamer *f* 2.
Harris. De zegepraal des Evangelies *f* 3.
Oosterzee. Stemmen van Pathmos *f* 4.
Idem. Nieuwe leerredenen *f* 6.
Opzomer. De vrucht der godsdienst *f* 4.
Wildenhahn. Vader! uw wil geschiede *f* 8.
Zschokke. Stichtelijke uren *f* 6.

Te bekomen bij

(2238) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Lithographisch Établissement.

De ondergeteekende beveelt zich bij voortduring aan tot het vervaardigen van allerlei lithographische werken, als: handelspapieren, etiquetten, visite- en adreskaarten, kaarten, platen, etc., hetwelk alles met de meeste zorg en netheid vervaardigd wordt. Proeven van het werk zijn op aanvrage te bekomen.

(1832) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, September 1855.

---

betrekking te komen; doch vruchteloos. Ik moest u vroeger al gezegd hebben, dat het ontvangen van die wond mij belette, mijn broeder in het ongeluk, den kunstenaar, weer te ontmoeten, van wien ik u vertelde. Ik beproefde nu mijn geluk als schrijver voor de magazijnen en dagbladen, en werd voor 't geen ik leverde, naar ik zelf vond, rijkelijk betaald. Evenwel bragt mij dit weinig vooruit; want schoon ik soms in één dag een artikel kon opstellen, waarvoor ik drie, vier tot zeven guinies ontving, was het niet ieder week, ja zelfs niet elke maand, dat ik zulk een artikel kon geplaatst krijgen, en waren het niet alle bladen, die mij als medearbeider toelieten. Ik kon echter leven, en toen mijn naam bekend werd verminderde de ellende, die ik bij het intreden mijner wisselvallige, loopbaan te verduren had. Doch een wisselvallig onzeker beroep bleef het voor mij. Het verschafte mij het noodige; maar ik moest nog altijd bij den dag leven.

»De uitgever, van wien ik u reeds verteld heb, dat hij mij op de uitgave mijner gedichten bij inteekening zoo edelmoedig een guinie voorschoot, droeg mij de vertaling van een franschen roman en van een klein werkje uit het italiaansch op, van welke taal ik nog slechts bitter weinig begrip had. Doch om vertaler te zijn, behoeft men zulk eene grondige kennis van eene taal niet te hebben, als velen wel voor noodzakelijk houden. Nadat die vertalingen waren uitgekomen en de aantrekkelijkheden van een letterkundig leven mij, niettegenstaande al zijn onzekerheid en de ontberingen, die het meêbrengt, bewogen hadden, om alle gedachten aan 't voortzetten van mijn eigenlijk beroep te laten varen, besloot ik, voor het tooneel te schrijven. 't Zou vervelend zijn, u al de hinderpalen te beschrijven, die ik uit den weg had te ruimen, eer ik bij de gezamenlijke leden van het tooneelbestuur een genadig verhoor kon verkrijgen. Ik ondervond, dat zij moeijelijker toegang verleenen, dan de khan van Tartarije in hoogsteigen persoon. Even goed kon ik eene reis naar Peking ondernomen hebben, met plan, om den gebieder van 't hemelsche rijk bij zijn staart te pakken. Ten langen leste gelukte 't mij evenwel toch. Een treurspel, dat ik gedicht had, werd aangenomen en aangekondigd. De gewigtige avond kwam.

Het nieuwe drama — mijn drama — zou worden opgevoerd. Het eerste tooneel werd onder stilte — onder doodelijke stilte — afgespeeld, en toch haperden de acteurs vaak op eene allererbarmelijkste wijze in hunne rollen. Zoodra echter 't eerste bedrijf was afgeloopen, daverden loges, parterre en galerijen van toejuiching en handgeklap. Ik zat in 't parterre. Het zweet brak mij op 't voorhoofd uit; mijn borst zwol van trotschheid. Ik was de grootste man in Londen. Het tweede, derde, vierde en vijfde bedrijf vonden denzelfden bijval. De gordijn viel en 't was één kreet: »De auteur! de auteur!" — Op zulk eene hulde in het openbaar was ik niet voorbereid. De tooneel directeur drong met moeite tot mij door, terwijl de menigte op de galerijen voortging met donderend geschreeuw: »Den auteur! den auteur!" voor te roepen. Hij drong er op aan, dat ik mij op het tooneel en aan het publiek zou vertoonen. Bij al mijne ijdelheid deed dat denkbeeld mij beven; doch hij greep mijne hand en trok mij meê. Ik werd als een ding, dat zich bewoog, zonder bewustheid of magt over die beweging. Mijn gezigt was bleek geworden als een doek. Zij leidden mij naar een der kleedkamertjes en plakten vermiljoen op mijne wangen.

(*Wordt vervolgd.*)

Passage naar Soerabaya

wordt aangeboden met het snelzeilend Nederlandsch barkschip **Minerva**, kapt. *J. A. van Boven*, omstreeks medio der volgende week te vertrekken. Te bevragen bij

(2231) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 16 *November* 1855.

Passage naar Nederland

wordt nog aangeboden met het Ned. schip **Copernicus**, kapitein *L. Visser*, welke bodem Zondag den 25 dezer direct naar Amsterdam zal vertrekken.

Adres bij de Agenten

(2257) G. SUERMONDT & Co.

Passage naar *Nederland.*

Te Soerabaya zal vermoedelijk tegen ultimo December of medio Januarij naar Rotterdam vertrekken het snelzeilend en bijzonder goed ingerigt barkschip **Ottolina**, gezagvoerder *J. J. Prange*, zijnde regtstreeks primo Augustus van Nederland herwaarts gezeild.

Deze gelegenheid is vooral aan te bevelen voor vrouwelijke passagiers of kinderen, daar de echtgenoot des kapiteins zich aan boord bevindt.

Informatiën zijn te bekomen bij *Fraser, Eaton & Co.* te Soerabaya of den kapitein te Passaroeang.

(2247) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 17 *November* 1855.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Nederlandsche schip **Hugo Grotius**, kapitein *J. Glazener*, hebbende uitmuntende inrigtingen voor passagiers, zoo voor *familien* als *bijzondere personen*, voerende hetzelve een geëxamineerden Doctor.

Genoemden bodem zal in de eerste helft der aanstaande maand van hier vertrekken.

Adres bij

de Agenten,

(2245) TIEDEMAN & VAN DER BURG.

BATAVIA, 17 *November* 1855.

BATAVIA.

De *Straits Times* van 30 October behelst de volgende belangrijke berigten omtrent de jongst, op het tooneel des oorlogs, plaats gegrepen hebbende voorvallen.

— De tijding van de ontruiming van Sebastopol op den 9 September wordt ons door onzen correspondent te Alexandrie medegedeeld. Hij zond ons een uittreksel uit een brief van generaal *Gortschakoff*, aldus luidende:

De vijand ontvangt onophoudelijk versterking en het bombardement is ontzettend. Het garnizoen van Sebastopol heeft het verschrikkelijk vuur doorgestaan en zes aanvallen afgeslagen, doch het is hun onmogelijk den vijand te doen aftrekken. Generaal *Korniloff* en zijne dappere troepen waren, na zich tot op het uiterste verdedigd te hebben, genoodzaakt naar het noordelijk gedeelte van de stad over te steken. De vijand vond niets dan bouwvallen en gesneuvelden in de zuidelijke stad, waarin 500 zwaar gekwetste Russen moesten worden achter gelaten.

— Onze correspondent te Alexandrie deelt ons ook het onderstaande uit het rapport van generaal *Pelissier*, dd. 9 September, mede: — De Karabelnaya en het zuidelijk deel van Sebastopol bestaat niet meer. De vijand ons voor goed meester ziende van den Malakoffioren, heeft meest alle zijne verdedigingswerken vernietigd en doen springen.

Ik verzeker u. dat alles in de Karabelnaya gesprongen is en dat zulks ook in het front ter onzer regter zijde heeft plaats gevonden.

Aan generaal *Bosquet* komt het grootste aandeel in de behaalde eer toe.

— De Sardinische generaal *Della Marmora* verzond, den 10 September, de volgende depêche: Gisteren vond de algeheele bestorming van Sebastopol plaats en de uitslag was schitterend; de toren van Malakoff werd door de divisie van generaal *Bosquet* genomen; de Sardinische troepen, welke geen deel aan den aanval namen, verloren veertig man in de loopgraven. De Franschen en Engelschen volbragten de bestorming met heldenmoed. Gedurende den nacht trokken de Russen terug. zetteden de stad in brand, deden al hunne verdedigingswerken springen en hunne schepen zinken.

— Naar wij uit eene goede bron vernemen, heeft het Z. M. den Koning behaagd, den ijverigen natuurvorscher, den heer *J. K. Hasskarl*, te benoemen tot kommandeur der orde van de eikenkroon.

— Gisteren had op het kerkhof alhier eene eenvoudige plegtigheid plaats, namelijk de inwijding van een gedenkteeken op het graf van den luitenant-ter-zee *H. D. A. Smits*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

Van die plegtigheid was bij billetten kennis gegeven aan den schout-bij-nacht kommandant en verdere officieren der marine, aan de leden der directie der verschillende vereenigingen waarvan de heer *Smits* lid was, en aan degenen, die door geldelijke bijdragen het oprigten van het gedenkteeken hadden bevorderd, terwijl door advertentien in de Nieuwsbladen de aandacht van andere belangstellenden op deze plegtigheid was gevestigd.

Niettegenstaande het regenachtige weder was een vrij aanzienlijk getal personen, waaronder hooggeplaatste civile en militaire autoriteiten, tegen $5\frac{1}{2}$ ure op het kerkhof bijeengekomen.

Het oudste lid der commissie voor de oprigting van het monument, de heer *E. Netscher*, gaf in korte woorden een overzigt der werkzaamheden van de commissie, die, om te voldoen aan het verlangen van velen, om, door een gedenkteeken, hulde te brengen aan de vele verdiensten van den heer *Smits*, uit de vriendenvereeniging Musis alhier was gekozen. Deze commissie bestond aanvankelijk uit de heeren *D. L. Wolfson*, luitenant-ter-zee 1ste klasse, *F. von Ketwich*, kapitein der infanterie, en *E. Netscher*, ambtenaar.

De heeren *von Ketwich* en *Wolfson* van Batavia vertrokken zijnde, werd de commissie, daar de voorloopige werkzaamheden afgeloopen waren, teruggebragt op twee leden, wordende de heer *Wolfson* vervangen door den luitenant-ter-zee 1ste klasse *C. Vreede*, in wiens plaats, na zijn vertrek naar Nederland, trad de heer *D. Jannette Walen*. De heer *Wolfson* ging voort de zaak bij de fabriek voor de Nijverheid te Soerabaya te behartigen. De in Nederlandsch Indië verzamelde gelden stelden de commissie in staat een eenvoudig, doch waardig monument op te rigten.

Na den heer *Netscher* vatte de heer dr *P. Bleeker* het woord op, wierp in eenvoudige doch kernvolle taal een terugblik op den nuttigen maar spoedig afgebroken levensloop van den heer *Smits*, en deszelfs verdiensten huldigende, beschouwde hij het inzonderheid als een gelukkig verschijnsel in deze gewesten, het oprigten van een monument voor een man, die wel door maatschappelijke deugden en verdiensten, doch niet door hoogen rang of maatschappelijke grootheid had uitgeblonken, hopende dat dit verschijnsel ook anderen ten prikkel zou mogen strekken, om het eervol voorbeeld, door wijlen den heer *Smits* gegeven, na te volgen

Hierna werden de leden der commissie, bij monde van den heer *J. Munnich*, voor hunne ijverige en welgeslaagde pogingen bedankt.

Het gedenkteeken mogt, wat het uiterlijke aangaat, algemeen bijval ondervinden.

Het bestaat uit een gemetseld vierkant, ongeveer tien voeten hoog, voorzien van vier marmeren platen, gedekt door een ijzeren kapiteel en omgeven door een net ijzeren hek.

Op de plaat aan de voorzijde staat, omgeven door eene krans van laurier- en eikentakken:

Aan
den Luitenant ter Zee
1ste klasse
H. D. A. SMITS,
zijne vrienden
en
vereerders
in
Nederlandsch Indië.

Aan de achterzijde leest men:

Geboren te Utrecht
den 23 November
1818.
Overleden te Batavia
den 6 Februarij
1853.

Terwijl de zijplaten respectievelijk voorzien zijn van de opschriften:

Virtus
nobilitat.
(De deugd adelt.)
en
Bene
meruit.
(Hij heeft het wèl verdiend.)

Het beeldhouw- en metselwerk doet alle eer aan den smaak en het talent van den opziener der begraafplaats, *Ihnen*, bij wien de inscriptiën op de marmeren platen gebeiteld en onder wiens leiding de opbouw van het geheel heeft plaats gehad.

Het eenvoudige, maar nette kapiteel, versierd met zinnebeelden der zeevaart, alsmede het hekwerk, is gegoten in de fabriek voor de marine en de nijverheid te Soerabaya.

— Men berigt ons van Djocdjocarta 15 Nov. 1855:

Den 2 Nov. des middags ongeveer ten één ure, ontstond er brand in de kampong Koeman, gelegen binnen Djocdjocarta, tegenover het logement van den heer Driessen; de wind in den beginne westelijk zijnde, breidde de brand zich vlug naar de overzijde uit, waardoor de stad in gevaar verkeerde; gelukkig liep de wind spoedig om en nam de brand naar de zijde der kampong Kauman sterk toe. De assistent resident was spoedig ter plaatse om de voorhanden zijnde middelen te besturen om den brand te stuiten; die middelen waren echter gering, de stadsbrandspuit was in weinig bruikbaren staat. De kapitein, waarnemend militaire kommandant Kusky, het fort buiten gevaar achtende, liet onmiddelijk de daar aanwezige spuiten aanvoeren door de compagnie artillerie, welker werking die officier met het beste gevolg bestuurde; hij liet verder een gedeelte van het garnizoen ongewapend uitrukken, om door omverhaling der belendende gebouwen de uitbreiding van het vuur tegen te gaan; aan de onvermoeide pogingen der officieren en manschappen, aan de goede werking der brandspuiten en aan het gelukkig toeval dat de wind ten 3 ure bedaarde, mag het dan ook worden toegeschreven, dat men ten 4 ure den brand geheel meester en de plaats buiten gevaar was. Het logement vooral, zoomede de woning van den gepensioneerden kapitein van den Ham, die door den onvermoeiden ijver van de adjudant onderofficiers Schrijvers en Cones en den sergeant Förger behouden bleef, verkeerden in het grootste gevaar, gelijk ook het residentiehuis, digt bij het logement gelegen.

Groote dank is men verschuldigd aan den ijver en onvermoeide pogingen tot blussching van dien brand door de kapiteins Kusky, Diederiks en Hoffmann, den 1 luitenant Flugi van Aspremont en den 2 luitenant Engel, die allen hunne manschappen door hun voorbeeld aanmoedigden, gelijk ook door de heeren Retel, P. Kocken en La Valette bij deze betreurenswaardige gelegenheid aan den dag gelegd en met genoegen vermelden wij hier de namen van mannen, die zich daarbij zoo verdienstelijk gedragen en daardoor alle aanspraak op dien dank verworven hebben.

Het aantal door dien brand in de asch gelegde woningen bedraagt volgens opgave 81, waaronder 12 sirappen gedekte steenen huizen, terwijl de schade op *f* 14.000.— wordt berekend; de oorzaak van den brand is tot nog toe onbekend en vermoedelijk aan onvoorzigtigheid toe te schrijven.

— Van Singapore wordt medegedeeld, dat aldaar op 26 October is aangekomen kapitein *Dunlop*, de tijding van het verlies van zijn, onder Nederlandsche vlag varend. schip *Menado* medebrengende.

Het vaartuig strandde, in den morgen van den [...] October, op de *South Sands* ten gevolge van zware stroom en rukwinden Hetzelve was van Calcutta naar Hongkong bestemd met eene lading opium, rijst en [...] toen. Slechts tien kisten opium en eenige scheepsinstrumenten zijn gered en het wrak werd in den namiddag van den 20 verlaten. De bemanning is door de Hamburgsche brik *Auguste Kaufman* opgenomen en naar Malakka overgebragt. Het wrak is te Singapore voor 4000 doll. en de carga voor 5200 doll. verkocht geworden.

Kapitein *Dunlop* en de opvarenden van de *Menado* zijn den 16den dezer met de Nederlandsche bark *[...]phorus* gezagvoerder *Kruisinga* te Batavia van Singapore aangekomen.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Magelang. In den namiddag van den 6sten November omstreeks $1\frac{1}{4}$ ure, bij eene drukkende atmosfeer en na gevallen regen, werd alhier eene vrij hevige aardschudding gevoeld, van horizontale beweging, strekkende in de rigting van het noord-oosten naar het zuid-westen.

De steenen huizen werden bewogen en het houtwerk kraakte zoodanig, dat voor eene instorting gevreesd werd.

De schudding werd in de afdeeling Probolingo, meer nabij den rookenden berg *Merapi* gelegen, sterker gevoeld dan ter hoofdplaats Magelang.

Soerakarta. Den 9den November jl., des namiddags ten half ure, deed zich ter hoofdplaats eene ligte aardbeving gevoelen, die slechts eenige seconden aanhield; de rigting was nagenoeg van het oosten naar het westen; schade is niet veroorzaakt.

Na eene droogte van zes maanden hadden zich sedert het laatst der vorige maand frissche regenbuijen ingesteld, daardoor zou weldra met de bewerking der van regens afhankelijke rijstvelden een aanvang kunnen worden gemaakt.

Lampongsche Districten. De berigten over de maand October jl. behelzen het volgende:

Het begin dier maand had zich nog door sterke droogte gekenmerkt; later had men regenbuijen gehad.

In een oemboel van de kampong Gariessee, district Sepoetie, waren door het verbranden van het bosch tot het aanleggen van ladangs, drie huizen door de vlammen aangetast, waarbij een der bewoners was omgekomen.

De uitvoer gedurende de maand October bestond uit *f* 2,850 zilvergeld. *f* 800 recepissen. 318 picols getah élastiek, 47 picol harst, 358 picols zwarte peper, [...] picols koffij, 150 picols boomwol, 165 picols boombast, 85 picols trassie, 57 bossen bindrotting, 10 katties [...] en 59 katties rhinoceroshuiden.

Billiton. — Van hier luiden de berigten over de maand October als volgt:

Vele der ladangs waren door het invallen der regens gedurende die maand beplant geworden; anderen lagen gereed om de zaaipadie te ontvangen.

De bevolking hield zich nog bezig met het in orde brengen van wegen en bruggen.

Men had in eenige mijnen de werkzaamheden kunnen hervatten.

Celebes en onderhoorigheden. — De berigten over October 1855 behelzen dat den 6den, per Zr. Ms. stoomschip *Admiraal van Kingsbergen*, van Saleijer te Makasser waren aangebragt 26 personen, verdacht van zeeroof en waaromtrent een nader onderzoek was ingesteld.

Moluksche Eilanden. — *Amboina*. — De berigten van Amboina over September jl. houden in. dat de eerste nachten dier maand zich door eene buitengewone koude hadden gekenmerkt, soms teekende de thermometer F. 66°. Den 28sten September had het zwaar en aanhoudend geregend, vergezeld van zeer hevig onweder. De wegen waren daardoor gedeeltelijk zeer beschadigd en onbruikbaar geworden.

Den 9den September had een landbouwer van Kel[...] landsoesoe, met name *Hamroe*, in eene vlaag van zinsverbijstering, zijne vrouw, een aangenomen kind van 8 jaren en een zestal andere personen met eene parang zoodanig verwond, dat vier hunner aan de gevolgen bezweken waren.

Den 30sten Augustus was in de negorij Palamata (baai van Kajeli) een brand ontstaan, ten gevolge waarvan 21 woningen waren vernield.

Van den 14 Julij tot den 12 Augustus waren te Boeroe binnen gevallen een drietal Engelsche schepen, komende van China en bestemd naar Port-Philip.

Ternate. — Volgens de berigten over Augustus jl. was het beruchte zeerooverhoofd *Laba* opgevat en voorloopig in het fort Oranje te Ternate in verzekerde bewaring gesteld.

Den 11den en 16den Augustus jl. werden ligte schokken van aardbeving gevoeld, die geene schade hadden aangerigt.

Menado. De tijdingen over September en October jl. houden, even als van elders, klagten over buitengewone droogte in. Daardoor was veel schade aan boomen en gewassen ontstaan. In het laatst van September vielen echter regenbuijen, zoodat men weldra de aanplanting van maïs kon doorzetten en de velden voor de rijstteelt in gereedheid brengen. Den 12 September des middags ten 1 ure, werd te Menado. en den 21sten des voormiddags, omstreeks 11 ure, te Gorontalo, eene ligte aardschudding waargenomen.

Eene genomene proeve met den openbaren verkoop van katoen van Gorontalo had eene gunstige uitkomst opgeleverd. Het gesponnen katoen (garen) was verkocht voor *f* 52 en het ruwe, gezuiverde katoen, voor *f* 18 de pikol.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 21 November 1855, No. 93.

Ten gevolge der buitengewone droogte heerschte op de Sangier-Eilanden gebrek aan de gewone voedingsmiddelen.

Timor. — Den 11den Augustus jl. is te Koepang aangekomen het Hamburger schip *Lorenzen* gezagvoerder *J. A Braren*. Aan boord van dezen bodem bevonden zich 380 Chinesche landverhuizers, komende van Honkong en bestemd voor Melbourne.

Den 17 Augustus is ter zelfde reede aangekomen het Engelsche schip *Sultana* gezagvoerder *Tapper*, aan boord hebbende het état-major en de équipage van het Fransche oorlogskorvet *l'Aventure*, hetwelk op den 28 April jl. op het rif benoorden het Pijn-Eiland (Nieuw-Caledonië) in gestrand en geheel vergaan.

De Sultana is te Sydney ingehuurd om het état-major en de bemanning, onder bevel van den luitenant-ter-zee de 2e. klasse Ouzé, naar Frankrijk terug te voeren.

De kommanderende officier van de Aventure, de kapitein ter-zee graaf *du Bonzeij*, benoemd tot gouverneur-generaal der Fransche bezittingen in de Zuidzee, is na het verlies van zijnen bodem naar Tahiti vertrokken.

Na de benoodigde ververschingen en water te hebben ingenomen, heeft de Sultana den 23 Augustus Koepang weder verlaten.

— Men leest in de *Samarangsche Courant* van Zaturdag 17 November 1855 No. 46:

Wij vernemen dat, in de dessa Korowelang, district Kendal, op den avond van den 8sten dezer, omstreeks ten 7 ure, de bliksem in een Javaansch huis is geslagen en den inwonenden Javaan *Pak Goenah* en zijne vrouw heeft gedood.

Hunne 4 kinderen, mede in het huis aanwezig, sliepen reeds, doch door den slag ontwaakt, ontdekten zij te gelijker tijd met het ongeluk hunne ouders overkomen, dat het huis in brand stond. Op hun geroep snelden eenige personen ter hulp, welke de kinderen en aanwezige goederen redden, waarna het huis geheel afbrandde.

— Men leest in het *Soerabaijasche Nieuws- en Advertentie-Blad* van Woensdag 13 November 1855, No. 91:

Nadat weinige maanden geleden, het 14de Bataillon infanterie van uit de stad naar de citadel Prins Hendrik was verhuisd en dien ten gevolge het toenmaals bestaande militaire liefhebberij tooneel werd ontbonden, ontstond bij eenige ingezetenen den wensch, om een nieuw liefhebberij tooneel op te rigten.

Dit plan van lieverlede meer besproken en eindelijk tot rijpheid gekomen zijnde, vereenigden de liefhebbers zich op gisteren avond in het comedie gebouw alhier en werden, in overeenstemming met de aanwezige directie van dat gebouw, de grondslagen voor het nieuwe liefhebberij tooneel dat, even als het onlangs ontbondene, tot zinspreuk zal voeren, *Oefening Baart Kunst*, vastgesteld en eene directie benoemd, bestaande uit een president en vier directeuren, waaronder een secretaris en thesaurier; met bepaling wijders, dat het geheel zal staan onder het oppertoevoorzigt van de directie van het comediegebouw en dat de eventueele zuivere opbrengsten van de te geven voorstellingen ten voordeele van hetzelve zullen komen.

Voorts werd door den heer J. S. van Coevorden, secretaris der residentie, medegedeeld, dat de resident van Soerabaija, de heer P. Vreede Bik, hem had opgdragen den heeren liefhebbers te kennen te geven, dat ZwEdG., ingevolge veler wensch, volgaarne bereid was, onder zekere voorwaarden, het beschermheerschap van dit liefhebberij tooneel op zich te nemen, en werd daarna besloten, om, aangezien men zich volkomen met de gestelde voorwaarden kon vereenigen, ZwEdG. dit patronaat aan te bieden.

Van harte hopen wij, dat deze aanvankelijke pogingen, tot het in stand brengen van eene inrigting, waaraan Soerabaija zulk eene groote behoefte heeft, met den besten uitslag mogen worden bekroond en de heeren liefhebbers, in de krachtdadige medewerking en belangstelling van de ingezetenen, niet alleen eene aanmoediging zullen mogen vinden, tot de volbrenging van de op zich genomen moeijelijke taak, maar ook eene belooning voor de daaraan verbonden talrijke moeijelijkheden.

— Zaturdag heeft er alhier een treurig voorval plaats gehad. Het eenigst kindje van den Adjudant provoostgeweldiger Dulk, een meisje van 3½ jaar, heeft het ongeluk gehad tegen een ketel met kokende thee te vallen, waardoor zij zich geheel van achteren en op zijde verbrand heeft en op den 13 dezer aan de gevolgen, na een smartelijk lijden, is overleden.

NEDERLAND.

Wij deelen uit *de Economist* de volgende opgave mede omtrent het aantal manschappen, uitmakende het contingent der nationale militie van den jare 1854, hetwelk bij de verschillende corpsen van het leger is ingedeeld, met opgave tevens hoeveel hunner kunnen lezen en schrijven.

In Noord-Braband konden dit van de	1147 milic.	682
» Gelderland » » » »	1095 »	766
» Zuid-Holland » » » »	1587 »	1149
» Noord-Holland » » » »	1402 »	1249
» Zeeland » » » »	457 »	276
» Utrecht » » » »	443 »	324
» Vriesland » » » »	636 »	412
» Overijssel » » » »	636 »	482
» Groningen » » » »	452 »	452
» Drenthe » » » »	239 »	226
» Limburg » » » »	590 »	410

De verhouding percentsgewijze was dus op 100: in Noord-Holland 89, Drenthe 87, Groningen 83, Vriesland 80, Overijssel 75, Utrecht 73, Zuid-Holland 72, Gelderland 70, Limburg 69, Zeeland 60, Noort-Braband 59.

— Een inwoner van Nizza, zegt de Précurseur, heeft het middel uitgevonden, om door den telegraaf geschreven schrift en handteekeningen over te brengen, alsook met pen of potlood vervaardigde teekeningen en wel met de grootste naauwkeurigheid, zoodat men te Turyn een brief of wissel zou kunnen teekenen op een vel papier te Genua of Parijs. Dit geschiedt langs een telegraaf met verscheidene draden, door een mechanisme dat het publiek nog niet bekend is, maar voor welks goede werking de uitvinder instaat. Als zijn telegraaf moet werken, zal hij, die een brief of teekening wil overbrengen, zich slechts naar het bureau behoeven te begeven, waar hij schrijven en teekenen kan, wat hij een ander station wil doen toekomen, hetgeen dan dadelijk met de meeste naauwkeurigheid ook daar op papier is gebragt. Deze uitvinding zou de werking der telegrafen het nec plus ultra van volmaaktheid doen bereiken, daar men daardoor in staat ware een geheelen brief over te brengen, met dezelfde snelheid waarmede men nu eene korte dépêche afzendt.

ENGELAND.

Londen, 22 Aug. De *Times* van heden bevat weder een artikel over het beleid van den oorlog in de Krim en het begeven der voornaamste posten bij het leger. Het blad drukt zich aldus uit:

»Binnen een paar dagen zal sir R. Engeland zijn geboortegrond weder betreden, en met hem heeft de laatste der oude divisie-generaals, die de feestelijkheden te Constantinopel bijwoonde, te Varna aan de koorts ziek lag, en den roem en de vermoeijenissen van den herfstveldtogt in het vorige jaar deelde, zijn kommando nedergelegd. Te groote inspanning, ouderdom, met de daarvan onafscheidelijke zwakte en vrees, gepaard bij de nadeelige gevolgen van een langdurig verblijf in het kamp, dit alles kan met en benevens wonden en ziekten hebben medegewerkt, om zoo velen te doen besluiten afstand te doen van hunne hooge militaire betrekkingen, en de hoop op te geven, waarmede de gelukkige krijgsman zich verheugt; maar afgescheiden van alle oorzaak, is en blijft het een opmerkelijk en eigenaardig verschijnsel, dat na elf maanden van werkelijken oorlog, de opperbevelhebber, alle divisie-generaals en geen gering aantal brigade-generaals en andere officieren het tooneel des oorlogs verlaten hebben, en hunne plaatsen door anderen, zoo al niet jeugdiger en bekwamer, hebben doen innemen. Doch niet alleen uit ons leger zijn zij, wier namen voor een jaar nog op aller lippen zweefden, verdwenen; elk der strijdende legers heeft zijnen opperbevelhebber verloren, en al deze opperbevelhebbers waren mannen van aanzien en hooge beteekenis."

Het blad zegt verder: »Met lord Raglan hebben bijna alle generaals onzes legers het oorlogstooneel verlaten. Onder hen bevonden zich eenigen die zich verheugden in de achting en het vertrouwen hunner onderhoorigen; veel meer echter die alleen den vijand vertrouwen inboezemden. Hetzelfde kwaad gestarnte deed zijn invloed gelden op de legers van onzen vijand en van onze bondgenooten. Wel is waar, Omar-pacha heeft zich sedert de eerste dagen van den oorlog onophoudelijk voor het oog der wereld vertoond, en thans berust de eenige hoop van den uitslag der Turksche wapenen in Azië op hem; maar zijn tegenstander, Paskiewitsch, is verdwenen en heeft de bezwaren en rampen aan den Donau met een schijnbaar commando in Polen verwisseld. Canrobert en Bizôt, onze veteraan Burgoyne, Dannenberg, de onverwonnen bij Inkermann, en thans ook de jeugdige en talentvolle Todtleben zijn allen de offers van wonden, ziekte en onwil geworden. Mogelijk overtreffen de verliezen door de Franschen aan generaals geleden, gemiddeld die van vroegere oorlogen niet; wij zelven echter en de Russen hebben zwaar geleden; de vijand in den werkelijken strijd, wij door ouderdom, zwakte van hen, aan welke in den aanvang gewigtige kommandos bij het leger waren toevertrouwd."

In den verderen loop van het artikel treffen wij nog deze regelen aan: »Het schijnt een ontwijfelbaar feit te zijn, dat eene zekere klasse van mannen, die in vroegere oorlogen als een nachtmerrie op ons drukte, thans uitsterft. Hoe veel jammer hebben niet ancienniteit en een voor vijftig jaren verworven naam tot dus verre over ons arm Engeland gebragt! Ieder, die den loop van den oorlog heeft gadegeslagen, fluistert in stilte: »»Wie zal ons van die mannen verlossen, die hunne ondervinding in den oorlog op het schiereiland hebben opgedaan?"" Maar elke eeuw heeft haren »»spaanschen oorlog"" gehad. De mannen, die aan Gates en Washington werden tegenovergesteld, waren onze dappere veteranen van Dettingen en Culloden. De raadsmannen van den hertog van York in Holland worden door de aanhangers van het voormalige ministerie als de helden geschetst, die de hoogten van Alhambra bestegen en bij Minden de zege bevochten hebben. Helaas! de Engelsche natie heeft er veel meer aan gehecht over de zege van Wellington de loftrompet te steken, dan zij er zich aan gelegen liet liggen, om met terzijdestelling van de aanspraken van ancienniteit een opvolger voor hem te vinden, en op een opperbevelhebber van 38 jaren zou men waarschijnlijk thans met veel meer verwondering staren dan in eenig vroeger tijdvak. Het Engelsche volk zal zich de lessen ten nutte maken uit de vroegere oorlogen getrokken, en over de nog gewigtiger leering van de twee laatste maanden nadenken. Uit het verledene zal de Engelsche natie de gevolgtrekking opmaken, dat ons oud, gedurende een langen vrede van kracht geworden militair stelsel nooit een gunstigen uitslag van den oorlog heeft verzekerd of zelfs mogelijk gemaakt, terwijl de jongste gebeurtenissen in de Krim ons de overtuiging zullen geven, dat de in een paar jaren of maanden in Spanje of België opgedane ervaring, waarop een soldaat zich mag beroemen, weinig waard is.... en Sebastopol zelf de beste school voor Sebastopol is."

— Een brief uit de Krim aan den *Morning Chronicle* doet een vrij zonderling feit kennen. Men weet met hoeveel moeijelijkheden men bij de organisatie der britsche vreemden-legioenen te kampen heeft; beloften van bevordering, verhooging van soldij, niets kan baten. Het schijnt dat men thans, als noodschot, tot een nog al vreemd middel van recruteren zijne toevlugt heeft genomen. Telkens wanneer een zakkeroller op heeterdaad betrapt was bij het uitoefenen van zijne industrie in de straten, stelden de policie-agenten, die hem aanhielden hem de keus, of naar de gevangenis te worden gebragt, of dienst te nemen bij het leger in de Krim. De meeste gearresteerden verkozen den kerker, boven den roem voor de engelsche zaak hun leven te laten. Eenigen nogtans wilden liever den rooden uniformrok dan het gele buis der gedetineerden aantrekken. Op deze wijze werd het vreemden-legioen door een nieuw *vrijwilig* contingent versterkt. Het gebeurde werd ruchtbaar in de Krim, en een soldaat van het engelsche kamp heeft in den *Morning Chronicle*, in boven bedoelden brief, met nadruk en verontwaardiging namens al zijne kameraden geprotesteerd tegen die vereeniging, die hen met het uitschot der engelsche natie in aanraking brengt. Naar het schijnt is het contingent toch naar het tooneel des oorlogs gezonden.

— Van regeringswege is aan sir Joseph Paxton in last gegeven een tweede corps van werklieden, sterk 1000 man, te organiseren, om het naar de Krim te zenden, alwaar die personen houten woningen en bruggen zullen moeten bouwen, straten aanleggen enz.

— Den 17 Julij was Gambia, eene afrikaansche kolonie, het tooneel van een bloedigen twist. Een inlander, die uit een dorp een man en eene vrouw had weggevoerd om ze zich toe te eigenen, weigerde ze weder uit te leveren aan de policie, die hen opeischte. Hiervan was eene worsteling tusschen den roover, bijgestaan door de marabouts, en de policie, ondersteund door een klein detachement troepen, het gevolg. Een der twee luitenants, die deze manschappen aanvoerden, werd gekwetst, en twee soldaten werden gevangen genomen. Toen staken de marabouts drie engelsche dorpen in den brand. De gouverneur O'Connor trok met 260 man tegen hen uit, om zich van hunne stad Santa-Maria meester te maken, doch hij viel in eene hinderlaag, die hem 30 dooden en 43 gekwetsten kostte. Eindelijk kreeg hij den bijstand der bemanning van het fransche linieschip *l' Entreprenant* en van 150 europesche soldaten, en met deze hulptroepen bemagtigde hij den 3Aug. met de bajonet de stad, die hij tot den grond slechtte. De Franschen verloren bij dit feit 2 man, terwijl een hunner werd gekwetst. De Engelschen hebben geen verlies geleden.

De *Morning Herald* bevat het volgende: »De engelsche regering telt in actieve dienst 26 schroef-linieschapen met 2120 stukken, 10470 manschappen en 11000 paardenkracht, benevens 14 zeil-linieschepen met 1274 stukken en 9747 manschappen; te zamen 40 schepen, 3394 kanonen 20217 manschappen en 11000 paardenkracht. Te Portsmouth, Devonport en Chatam wordt de laatste hand gelegd aan de uitrusting van 5 schroef-linieschepen met 472 stukken en 2800 paardenkracht; voorts worden nog uitgerust 18 zeil-lineschepen met 1534 kanonnen. De meeste dier zeilschepen kunnen in schroefschepen veranderd worden. Er zijn dus 23 nieuwe schepen aangebouwd en bijna gereed om dienst te doen; zij voeren te zamen 2006 stukken geschut en hebben 2800 paardenkracht. Voegt men het cijfer dier nog niet in dienst zijnde schepen bij dat der werkelijk dienst doenden, dan verkrijgt men een totaal van 31 schroef-linieschepen en 32 zeil-linieschepen, te zamen voerende 2400 kanonnen, bemand met 20,217 koppen en hebbende 13,800 paardenkracht. De meeste onzer schroefschepen zijn in 1853 gebouwd. Onze dappere bondgenooten, de Franschen, hebben, niettegenstaande hunne vele pogingen om legers voor den strijd te verschaffen, nog tijd, bekwaamheid en geld gevonden, noodig om eene vloot van schroef-linieschepen in gereedheid te brengen, bijna gelijk aan de onze. Wij moeten niet het gansche gewigt der opofferingen op onze naburen laden, en terwijl Z. M. de keizer zoo aanzienlijk veel soldaten levert, moeten wij zelven in een groot aantal linieschepen voorzien, om hem deze zijne taak te verligten."

Londen, 23 Aug. Gisteren ontving het duitsche vreemdenlegioen, in zijn kamp te Shorncliffe, na aldaar eene wapenschouwing te hebben ondergaan, zijne vaandels uit handen van den hertog van Cambridge; Lord Panmure, lord Palmerston, de turksche gezant en sir Frederick Peel waren daarbij tegenwoordig. Na afloop der plegtigheid werden de drieduizend soldaten op roastbeef, plumpudding en bier onthaald.

— Van twee soldaten, die te Aldesrshott wegens insubordinatie veroordeeld waren tot zweepslagen en die straf ondergingen, is de eene aan de gevolgen der kastijding overleden en ligt de andere in het hopitaal. Dit feit heeft een zeer ongunstigen indruk op het publiek gemaakt.

— Men leest in de *Londonsche Press*: »Uit de Krim is het beregt ontvangen, dat generaal Simpson door een hevigen buikloop is aangetast, die hem noodzaakt zijn hoofdkwartier niet te verlaten. In den hagchelijken toestand, waarin het leger zich bevindt, is alle schorsing in de vervulling der gewigtige pligten van den opperbevelhebber voor de dienst zeer nadeelig. De zoo vaak besproken vervanging van generaal Simpson wordt dringender dan ooit geëischt. Het schijnt echter dat lord Panmure er op gesteld is, uit zijn cabinet de militaire operatiën in de Krim te leiden en dat hij wil, dat men hem over de minste aangelegenheden raadplege. Generaal Simpson schijnt zich in deze ondergeschikte rol wel te schikken, daar hij nu geheel ontheven is van de verantwoordelijkheid der feiten, die onder zijn kommando voorvallen."

— Op den 24 dezer is te Parijs plotseling overleden de generaal-majoor sir Arthur Wellesley Torrens, britsch militair gevolmagtigde in Frankrijk. Hij had den ouderdom van 46 jaren bereikt, en commandeerde als brigadegeneraal de vierde divisie in de Krim. Den 5 Nov. den dag van den slag bij Inkermann, was hij juist uit de loopgraven teruggekeerd, toen hij op last van sir George Cathart, die, zoo als bekend is, in dien slag het leven liet, de linkerflank van den vijand met goed gevolg aantaste. Bij die gelegenheid werd hem zijn paard, door vijf kogels getroffen, onder het lijf weggeschoten. Hij zelf werd, toen hij voor het front zijne manschappen tot den strijd aanvuurde, door een musketkogel gekwetst, waardoor zijne long beleedigd en eene zijner ribben gebroken werd. Hij werd onmiddelijk van het slagveld weggedragen, en zag zich kort daarna genoodzaakt tot herstel zijner gezondheid huiswaarts te keeren.

BELGIE.

Brussel, 16 Aug. De koning is door den keizer en koningin Victoria uitgenoodigd geworden, om met den hertog en de hertogin van Braband de feesten, die den 16 te Parijs gevierd worden, bij te wonen. Doch behalve de persoonlijke gevoelens, die koning Leopold sedert verscheidene jaren hebben belet de reis naar Frankrijks hoofdstad te ondernemen, bestaat er voor hem nog eene andere reden om de uitnoodiging af te slaan. Hij vreest, dat men nogmaals en met meer kracht bij hem zal aandringen, om Belgie in het verbond der Westersche mogendheden te doen treden, en hij is des te minder geneigd aan het hof der Tuilerien eene discussie over dat vraagpunt te hebben, omdat hij weet dat Lodewijk Napoleon zeer eenzijdig is in de behandeling van staatkundige kwestien en niet gedoogt dat men anders denkt dan hij. Betreffende den hertog van Braband is nog niets vastgesteld.

— De onlusten in de provincie Namen, die overigens gestild schijnen, waren ernstiger dan men het in den beginne gemeend had. Ook schijnt de politiek er niet vreemd aan te zijn, daar op verschillende plaatsen de kreet *leve de republiek! weg met het gouvernement!* gehoord werd. Proclamatien werden aangeplakt, waarin geheel het land tot opstand werd geroepen tegen den koning en het volk werd aangehitst tot het verbranden van kloosters, fabrieken en hoeven. Zoo als gewoonlijk hebben eenige nieuwsgierigen, in plaats van de schuldigen, geboet. Te Auveloi moesten de troepen op de muiters vuur geven, en drie rustige jonge lieden, die als toeschouwers waren gebleven, werden gedood. Men telt verscheidene gekwetsten. Troepen zijn van verscheidene deelen des lands, vooral van Gent en Brussel, naar het tooneel der onlusten gezonden, en het gouvernement heeft dezen morgen doen afkondigen, dat het eene commissie heeft ingesteld, belast met het onderzoeken der tegen de fabrieken van scheikundige stoffen geopperde grieven. Men is beducht dat de duurte der eetwaren ook in andere deelen des lands tot onlusten aanleiding zal geven, want in weerwil van het schoone voorkomen van den oogst, worden de levensmiddelen steeds duurder, en is reeds de prijs van het vleesch, dat in 1852 60 centimes het ½ kilo kostte, tot 85 centimes gestegen, hetgeen eene vermeerdering maakt van 32 ten honderd. Zoo staat het ook met de Belgische kolen, die in België duurder verkocht worden dan in Frankrijk.

FRANKRIJK.

Parijs, 20 Augustus. De keizer stelt zich voor binnenkort eene reis in een zeker getal departementen, vooral in het westen van Frankrijk te ondernemen, in de hoop door zijne tegenwoordigheid in die streken den geest der bevolking weder op te beuren, bij welke sedert eenigen tijd de oude verkleefdheid aan het legitime stamhuis weder ontwaakt en zich lucht geeft in wenschen voor den terugkeer van *Hendrik V*. Deze neiging wordt vooral in de hand gewerkt door de diepe ellende, waarin die departementen vervallen zijn. De keizer, die zich door zijne bovenmatige voorzigtigheid onderscheidt, zou echter alvorens zich in de Vendée te wagen, zich gaarne van eenige volksmenners, zoowel legitimisten als democraten, ontdoen, van welken hij het een of ander waagstuk, te regt of te onregt, schijnt te vreezen. De poging tot opstand, die te Angers is uitgebarsten, biedt juist eene voortreffelijke gelegenheid aan om eene *razzia* te houden van alle verdachte personen en vooral van eenige ontslagen gedetineerden van Belle-Isle. Doch hier doet zich eene vraag voor: Is deze gelegenheid welligt niet door de politie opgewekt? Zoo dachten er gisteren onderscheidene personen op de beurs over. Stellig is het echter dat er talrijke arrestatien, niet alleen te Angers maar in geheel het omliggend land plaats hebben.

— Met betrekking tot den opstand te Angers verneemt men de volgende nadere bijzonderheden: Reeds eenige dagen te voren was de openbare magt gewaarschuwd, dat volgens geruchten een beweging onder de werklieden (steengravers) was bereid. De duurte der levensmiddelen diende tot voorwendsel. Later werd als stellig berigt, dat Zondag avond of in den nacht het oproer zou uitbarsten. Op last van den prefect werden de noodige maatregelen genomen, om des noodig geweld te gebruiken. Tegen middernacht ontstond er eene zamenscholing op de Mail, ter plaatse waar de vrijheidsboom zich verheft. Zeven der daar verzamelde personen werden onmiddelijk in hechtenis genomen. Dit belette echter niet dat tegen 3 ure in den morgen, 500, volgens sommigen 1000 oproerlingen zich hadden vereenigd, en in de voorstad Bressigny doordrongen. Daar verscheen een talrijke gewapende magt. Op de vraag aan de oproermakers wat zij wilden, antwoordde een hunner: Wij willen niets anders dan dat ge ons gaan laat. Generaal d'Angell gaf bevel tot eene charge om de muiters uiteen te drijven, en allen die gewapend waren in verzekerde bewaring te brengen. Deze maatregel had het gewenschte gevolg. Men schat het getal der gearresteerden op ruim 100; daaronder bevinden zich Chauvin en Guerin, vroeger staatsgevangenen op Belle Isle. Een kar met geweren, kruid en patronen is in beslag genomen. Men zegt dat op den substituut van den keizerlijken procureur een pistool is afgevuurd, doch dat hij niet getroffen werd.

— Generaal Pélissier heeft aan zijne regering berigt dat gedurende den wapenstilstand op 18 en 19 dezer 3329 lijken van op den 16den gesneuvelde Russen zijn begraven, als 2129 door de Franschen en 1200 door de Russen. De Fransche *Moniteur*, dit mededeelende, voegt er de volgende regelen bij: »De door de Russen in het gevecht van den 16den geleden verliezen zijn, zoo als men ziet, aanmerkelijker dan de eerste depêche van generaal Pélissier had doen vermoeden. De verhouding der gesneuvelden tot de getalsterkte van het corps, dat aan den strijd heeft deelgenomen, is zoodanig, dat zij in geregelde veldslagen zelden overtroffen wordt, dan dat de vijand het gevecht van 16 Aug. als eene bloote verkenning zou willen doen voorkomen. Het getal der in het vuur gebragte troepen, het door de Russen medegevoerde materiëel, hunne pogingen om zich op nieuw meester te maken van eene stelling, die generaal Liprandi gedurende den geheelen winter had bezet, bewijzen het gewigt, dat zij aan het behalen eener zege hechtten.''

DUITSCHLAND.

De pruissische regering, in aanmerking nemende, dat de beraadslagingen van den bondsdag met betrekking tot de opheffing der speelbanken tot dus verre zonder eenig gevolg zijn gebleven, heeft besloten in overleg te treden met de andere duitsche staten, die deze inrigtingen insgelijks hebben verboden, om hunnen respectieve onderdanen te verbieden aldaar te spelen.

Weenen 11 Aug. Met betrekking tot de spanning, die thans tusschen de napelsche regering en de westersche mogendheden bestaat, behelst de *Oest. Zeit.* een artikel, dat blijkbaar een gevolg is van de valsche en netelige stelling van Oostenrijk in deze aangelegenheid. Het blad wil noch het hof van Napels, noch de westersche mogendheden in het ongelijk stellen, en geeft dus te verstaan, dat de beschuldigingen tegen de regering der Beide Siciliën ingebragt, niet gegrond zijn, doch verwijt aan die regering tevens eene te sterk sprekende gezindheid voor Rusland. In het kort, de *Oest. Zeit.* geeft als hare meening te kennen, dat zij die spoedig eene beweging op het italiaansche schiereiland willen bewerken hunnen aanslag moeten opgeven, bijaldien zij niet zelven de eerste slagtoffers hunner begoochelingen willen zijn.

Weenen, 13 Aug. De *Oost. Zeit* logenstraft het berigt dat het concordaat tusschen Rome en Oostenrijk reeds gesloten en geteekend is. De *Wanderer* had namelijk berigt, dat deze zaak bereids haar volkomen beslag heeft gekregen en daarbij medegedeeld dat het concordaat de volgende vier hoofdpunten bevat: 1°. De *gemengde huwelijken* zullen weder, zoo als tot dusverre in Oostenrijk wettelijk was bepaald, in de beide kerken afgekondigd en daarna door den priester ingezegend worden, de uit zulke gemengde huwelijken verwekte kinderen moeten worden opgevoed, de jongens in de godsdienst van den vader, de meisjes in die der moeder. — De benoeming van bisschoppen blijft in zooverre overgelaten aan de landsregering; de door haar aan den pauselijken stoel aan te bevelen personen zullen door het opperhoofd der roomsche kerk worden benoemd. — De priesterlijke seminariën staan voortaan onder het onmiddelijk toezigt van de bisschoppen, in wier gebied zij zich bevinden, aan welke ook de geestelijke regtsbedeeling, de aanstelling van leeraaren enz. is toegekend. — De pastoors staan insgelijks onder onmiddelijk oppertoezigt der consistoriën en de door deze benoemde bisschoppen. Allen deze hebben dus het regt de zielverzorgers aan te stellen en af te zetten. Mogt echter de regering in een voorkomend geval dusdadige handeling willen uitoefenen dan kan zij niet anders dan in overleg met de betrokken bisschoppen daartoe overgaan.

— Eergisteren avond vertrok het 4de bataljon van het infanterie-regement »grootvorst Michael'' met een extra spoortrein van Weenen. Pas was de trein de Neustadt voorbij of hij stiet tegen een daar gereed staanden goederentrein. De locomotief van den passagierstrein werd door dien schok sterk beschadigd, terwijl drie goederenwagens en vier passagierswagens vernield werden. Vier manschappen van het regement en twee beambten van den spoorweg bleven dood op de plaats, en dertig personen hebben min of meer zware wonden bekomen. De gekwetsten werden onmiddellijk met rijtuig naar het militaire hospitaal te Weenen gebragt.

— Aan de *Zeit. für Nordd.* wordt uit Weenen geschreven, dat de verzoening der beide fransche Bourbons-takken als volkomen mag worden aangemerkt. De graaf van Chambord en de hertog van Montpensier hebben bij de bezoeken die zij bij elkander aflegden, tot staatkundige onderwerping eenerzijds en tot afstand van regten anderzijds besloten. De graaf van Chambord zou, naar men zegt, den jeugdigen hertog van Orleans (den graaf van Parijs) als zijnen opvolger hebben erkend; doch de hertogin van Orleans moet geenszins geneigd zijn, om, door het aannemen van zulk eene erkenning een onregt van haren behuwdvader en van haren gemaal te constateren.

RUSLAND.

— Uit een brief, dezer dagen uit Uleaborg geschreven aan het dagblad van Finland, blijkt dat de Engelschen nabij Sikaiok en Karlé verscheidene schuiten, aan boeren toebehoorende, beladen met zout en teer, verbrand hebben. Andere schuiten, de eigendom van arme visschers, hebben hetzelfde lot ondergaan, hoewel de Engelschen er niets anders in vonden dan vischtuig, kleedingstukken en mondbehoeften dier ongelukkigen, wier eenige hulpbron de vischvangst is. Een boer ontroofden zij al zijne have, zelfs ontnamen zij hem zijn horologie en zakgeld; op eene andere plaats hebben de Engelschen de riemen gebroken van eene schuit waarop zich eenige visschers bevonden, en daarna werden die ongelukkigen ter prooi der golven aan Gods genade overgelaten.

Men schrijft uit Helsingfors: »Toen de Engelschen de gebouwen op het verlaten eiland van Kotpa onlangs verbrandden, spaarden zij slechts eenige huizen zonder waarde. Onder dat getal echter merkten zij het huis op van mevrouw de weduwe van den generaal Svertchkoff, moeder van den schilder van dien naam, en grootmoeder van den vaandrig Svertchkoff. Onmiddelijk lieten zij dat huis uitplunderen, en dat alles in naam der beschaving en der vrijheid van Europa. Tot dus verre wisten wij in Finland niet dat de europesche beschaving de wraakneming gedoogde op eene onde vrouw, omdat haar kleinzoon in de gelederen des vijands dient.''

SPANJE.

Volgens een den 18 uit Parijs te Madrid ontvangen brief zou — zoo berigt het blad *las Novedades* — de Fransche regering stappen gedaan hebben bij den Heiligen Stoel ter gunste van Sardinie en Spanje, doch dat die poging weinig baatte. — In hetzelfde blad leest men, dat de minder harde behandeling, die Spanje, in vergelijking van Sardinie, van den Paus ondervond, een gevolg is van de brieven door koningin *Isabella II* aan *Pius IX* geschreven, waarin zij dezen heeft gesmeekt hare regering te sparen voor de nieuwe moeijelijkheden, waarin de kerkban haar zou wikkelen, en dat daarop de paus zou gezegd hebben: »dat hij zou doen al wat hij zou kunnen, om die goede vrouw te believen.''

ITALIE.

De tijdingen uit Napels blijven bevreemdend. Brieven, die ik onder de oogen heb, deelen feiten mede die alle geloof te boven gaan. De commissie *delle bastonate* is permanent vergaderd en met een *ongehoorde weelde* wordt die straf toegepast. De russische knoet staat hierbij verre ten achteren. De heer Di-Lorenzo, winkelier te Napels, had twist met eene koopvrouw op de straat en werd bij de policie ontboden; hij was onvoorzigtig genoeg eenige barsche woorden te zeggen tot de mannen die hem medenamen, en voor deze misdaad — gij weet overigens wel, dat te Napels het voor niet zeer keurig is in het bezigen zijner woorden — ontvangt hij 200 stokslagen; twee dagen later was de man een lijk. Prins Camille Caraceido, die met eene russische juffer, freule Longueneff, is gehuwd, werd in hechtenis genomen, omdat hij de lijkstaatsie van een voormalig afgevaardigde van 1848 had bijgewoond. Zij die het eenige blad van het koningrijk, het *Dagblad der Beide Siciliën*, lezen en zij die het niet lezen worden in de gevangenis geworpen. Die het leest moet oppassen dat hij zich door de minste beweging niet verraadt; die het niet leest, moet er over spreken alsof hij het gelezen heeft. Schrikbarend is het daarbij hoe alle klassen der bevolking gedemoraliseerd worden. Zoudt gij b. v. gelooven dat de policie al de fabrikanten, wijnkoopers, kroeghouders enz., met dolken en ponjaarden gewapend heeft!''

— Met betrekking tot Napels behelst een brief uit Genua van den 11den Aug. deze regelen: Zuid-Italië verkeert in hevige gisting. De koning van Napels wil een allermoeijelijkst vraagstuk oplossen: hij wil trouw blijven aan het verbond met Rusland, hoewel zeer ver van dat land gelegen en hoewel de kusten zijner staten bespoeld worden door zeeën, alwaar de engelsch-fransche vloten den schepter voeren. En als of deze toestand nog niet netelig genoeg was, komt de pretendent naar den spaanschen troon, den aanzoeken der Carlisten geen weêrstand kunnende bieden, de gastvrijheid in gevaar brengen, die hij van zijnen schoonbroeder, den koning van Beide Siciliën, geniet. In deze hagchelijke gesteldheid, neemt Ferdinand II zijne toevlugt tot een middel dat alleen begrepen kan worden door hen die in Napels gewoond hebben. Hij maakt zich een soort van janitsaren-corps van de lazzaroni; hij slaat de burgerij en den adel, die niet tot hooge ambten geroepen is, met ontmoediging door ze te dreigen, die absolutistische demagogie tegen hen los te laten.''

DONAUSCHE VORSTENDOMMEN.

Men schrijft van Bucharest 22 Aug. aan den Moniteur Français:

Men kan de ligtvaardigheid niet genoeg betreuren waarmede sommige dagbladen, anders zeer geloofbaar, inlichtingen van dien aard aannemen en bekend maken, die het openbare gevoelen op een dwaalweg brengen en verwarring in de beoordeeling van den stand zaken doen geboren worden. Zoo heeft de toestand der Vorstendommen tegenover de Oostenrijksche bezetting sedert eenigen tijd stof opgeleverd voor die onnaauwkeurige briefwisseling. Indien men er geloof aan wilde hechten, zoude er tusschen den bevelhebber der Turksche troepen en de chefs van het Oostenrijksche bezettingsleger, telkens zich vernieuwende moeijelijkheden bestaan, die alle goede verstandhouding in de toekomst onmogelijk zouden maken. Intusschen kan ik u verzekeren dat geen enkele verwikkeling van dien aard zich te Bucharest heeft voorgedaan; integendeel hebben voortdurend opregte en vriendschappelijke betrekkingen, gegrond op eene wederzijdsch hoogachting, tusschen den generaal Coroniai en Suleyman Pacha plaats gehad.

Daarenboven geven die correspondenten, sprekende over de gevoelens, die de Wallachysche bevolking bezielen, voor, dat de tegenwoordige bezetting met ongeduld en leedgevoel wordt gedragen en dat is even onnaauwkeurig als het eerste.

De bezetting der Vorstendommen door het Oostenrijksche leger, drukt der bevolking niet zoo zwaar als men wel wil doen gelooven. De lasten, welke deze nieuwe bezetting na zich sleept, zijn van den eenen kant niet te vergelijken bij die, welke de tegenwoordigheid van de Russische legers op de schouders van het volk laadde. Aan den anderen kant heerscht er bij de Oostenrijkers de volmaakste krijgstucht; de soldaten, zoo wel als de officieren, trachten de koelheid te overwinnen, die men in den beginne tegen hen aan den dag legde; zij zijn er in geslaagd en indien van beide zijden, de toegenegenheid al niet zeer levendig is, zoo bestaat er toch ten minste eene werkelijke en opregte achting. Dikwijls heeft men gezien, dat in andere landen het verblijf van een vreemd leger eene heimelijke verbittering en misnoegen doet geboren worden, die, tot uitersten overslaande, de soldaten aanspoort, om weerwraak te nemen, doch van dat alles heeft hier niets plaats gehad. Ik heb naauwkeurige inlichtingen omtrent dit punt ingewonnen en daaruit is mij gebleken, dat, in de eerste dagen der bezetting slechts 2 misdaden zijn gepleegd en die misdaden nog kunnen niemand anders schande aanbrengen, dan de personen, die er zich aan hebben schuldig gemaakt, terwijl de krijgsraden een spoedig en krachtvol regt over hen hebben uitgesproken.

TURKYE.

De oude prins *Wogoridhes*, schoonvader van den heer *Mussurus*, gezant der Porte te Londen, is door den sultan met de orde van Medjidié eerste klasse begiftigd, welke hem aanspraak geeft op de voorregten en prerogatieven aan den rang van *muchir* verbonden. Dit is het eerste voorbeeld dat in dezen tijd aan een rajah dit gunstbewijs wordt geschonken.

— De Augsburgsche *Alg. Zeit.* bevatte, in een harer jongste nommers, een brief uit Smirna van 4 Augustus, waarin een onbehagelijk tafereel wordt opgehangen van het bedrijf der zeeroovers en de buitensporigheden der bachi-bouzuks. De mededeelingen dier feiten geeft den schrijver daarna de volgende regelen in de pen: »En om de heerschappij van zulke bandieten te handhaven, om zulk een schandelijken staat van zaken te bestendigen, hebben de Westersche mogendheden de wapenen opgevat; daarom staat geheel Europa tegenwoordig in vuur en vlam. Terwijl de pachas in het binnenste hunner harems hunne ligchamen ondermijnen en hunnen geest afstompen, vergieten onze legers (de schrij-

is Franschman) hun bloed voor hen en voor de onschendbaarheid des Ottomanischen rijks. En echter zijn en blijven wij toch niets anders dan *honden* in de oogen van de Turken, voor welke wij onze finantiën ten gronde rigten. Welke concessiën hebben zij ons gedaan? Zij verwerpen zelfs die, welke in hun eigen belang zijn. In dit oogenblik, nu wij ons voor hen moeten opofferen, verachten zij ons veel meer dan de Russen. Elke vooruitgang in dat land moet beginnen met de vernietiging van de Turksche heerschappij."

— Een Berlijnsch dagblad, hetwelk zijne berigten uit officiele bronnen put, de *Preussische Correspondenz*, behelst het volgende schrijven uit Smirna van den 1 dezer maand:

Sedert deze streek wederom door rooversbenden onveilig gemaakt wordt, is hier onder de bevolking van grieksche afkomst vrij wat beweging merkbaar. Toen allengs het besluit der Porte om hare Christen onderdanen tot de krijgsdienst te roepen, ruchtbaar werd, legde de groote hoop onbewimpeld het voornemen aan den dag, om naar het gebergte te wijken, zoodra dat besluit in werking gebragt wierd. De ligting is achterwege gebleven, doch de gisting in de gemoederen duurt voort.

De thans in Klein Azie stroopende benden zijn van tweederlei soort; ten eerste de gedeserteerde manschappen van het Turksche krijgsvolk. waarvan de engelsche overste Beatson een corps ongeregelde ruiterij wilde vormen; ten tweede de grieksche benden, die onder de welgeregelde leiding van Simeon en Morro, 2 inboorlingen van het eiland Samos, staan. De uitroeijing der eerstgemelden zal niet veel tijd of moeite vorderen, want zij worden niet alleen door de Turken vervolgd. maar ook door de Grieken gehaat. Doch aan de uitroeijing der grieksche rooverbenden staan veel grooter moeijelijkheden in den weg, daar deze ondersteuning en zelfs hoogachting vinden bij al wat van grieksche afkomst is. Beschaafde kooplieden van die natie schromen niet. dat roofgespuis vrijscharen en de belhamels oversten te noemen, en beschouwen de struikrooverij als een zeer regtmatigen oorlog tegen de halve maan. Deze staat van zaken is aan de bandieten zeer goed bekend, en zelfs trekken zij partij van de politieke en handelsbetrekkingen, om zich met de voornaamste grieksche handelshuizen, en ook met Engelsche, in aanraking te stellen, op zulk eene wijze, dat zij zich de gelegenheid verzekeren, om buit van meer dan gewone waarde te bergen en om des noods ook voor zich zelven eene veilige schuilplaats te vinden.

Deze angstwekkende staat van zaken had eenige weken geleden eene bijeenkomst van alle te Smirna aanwezige consuls ten gevolge; en na eenige discussie kwam men onderling overeen, dat voortaan geen consul bij de Turksche overheden protest zou inbrengen tegen de inhechtenisneming van onder zijne bescherming staande personen, ingeval deze als medepligtigen aan de rooverijen af als helers van het geroofde gevat wierden, en dat inzonderheid aan het geregtelijk verhoor dier personen geen hindernissen in den weg gelegd zouden worden. Het was de wensch van den Turkschen gouverneur zelven, dat de consuls bij die geregtelijke vervolging bestendig tegenwoordig zijn of vertegenwoordigd zouden worden.

Evenwel gelukte het der Turksche overheden niet, ook maar een enkelen der roovers in handen te krijgen; daarentegen vernamen zij met zekerheid, dat bijna alle omliggende dorpen aan de bevelen en eischen der roovers gevolg gaven. Nu deed de Turksche gouvernenr den 22 Julij jl. plotseling een groot aantal personen, die onder zware verdenking lagen, in hechtenis nemen, hun aantal bedroeg nagenoeg 140; zij werden verhoord, en het met veel omzigtigheid gevoerde onderzoek heeft merkwaardige bijzonderheden betrekkelijk de uitgestrekte vertakkingen dezer benden aan het licht gebragt. Het heeft echter ook nu niet ontbroken aan pogingen, om gearresteerde personen door de voorspraak en den invloed van consuls in vrijheid te doen stellen, en in enkele gevallen heeft de pacha aan degenen, van welken die aandrang kwam, om redenen van persoonlijken aard, geen afwijzend antwoord durven geven.

AFRIKA.

In Abyssynie is eene omwenteling uitgebarsten. De koning *Oubi*, die er in geslaagd was zijne heerschappij te vestigen over de menigte, tot dus verre onafhankelijke hoofden van bergstammen, is door zijn bloedverwant *Cassa* van den troon gestooten en gedood, waarna deze laatste zich van de regering moet hebben meester gemaakt, met behoud van de eenheid des zamengestelden rijks. Wij zouden, zegt de *Indépendance Belge*, geene melding maken van dit op zichzelf weinig beteekenende feit, zooals er dagelijks voorvallen in de min bekende landen dier afgelegen streken van Afrika, ware het niet dat de brieven van Alexandrie van 7 Augustus, die deze tijding behelzen, er bijvoegen dat *Cassa* bij zijne troonsbestijging den titel van »Zeer christelijken koning" had aangenomen en zich geneigd toont om Sudan, dat vroeger tot zijne staten behoorde, te heroveren, namelijk het oostelijk deel van Sudan, het bekende Sennaar, hoofdstad Chartoum, dat door een der zonen van *Mehemet Ali* was bemagtigd. Is het bovenstaande waar dan zal Egypte eerlang bedreigd zijn met een oorlog in naam van het christendom, op zijne uiterste zuidelijke grenzen gevoerd, en deze oorlog zal voor dat land te gevaarlijker zijn, daar het Egyptische gezag in Sennaar verafschuwd wordt en de bewoners dier streek de Egyptische overheersching bereids lang moede zijn, ten gevolge der geweldenarijen en onderdrukking, die zij van de Egyptische landvoogden moeten ondervinden.

— Door den Franschen *Moniteur* worden nieuwe bijzonderheden medegedeeld betreffende den opstand der Arabieren in de woestijn Een aan dat blad gerigte brief uit Tripoli van 14 Aug. meldt, dat hun aanvoerder *Ghuma*, die, in weêrwil van zijn 65jarigen ouderdom, bewijzen heeft gegeven van de grootste geestkracht sedert hij te velde trok, in zijne voornemens om het beleg voor Tripoli te slaan belemmerd is geworden, door de noodzakelijkheid, waarin hij zich bevond om zijnen proviand te vermeerderen en een ernstige wond te heelen, wier ontsteking het koud vuur deed vreezen. Op de hem gedane mededeelingen, heeft hij geantwoord door het aanbod, om zelf de belastingen van den staat te heffen en te betalen, onder voorwaarde dat hij en de zijnen zouden worden vrijgesteld van alle schatting en een keizerlijke firman hem de betrekking van stadhouder zou verzekeren. De eerste Turksche versterkingstroepen waren te Tripoli aangekomen, en men verwachtte nog meer, die, volgens de verspreide geruchten, het cijfer der door Turkye tot hulp van den bey afgezonden troepen op een effectief van meer dan 14,000 man zouden brengen.

Met de overland-mail is over Alexandrie uit Abyssynie het berigt ontvangen, dat *Ali-pacha* de onlusten aldaar heeft gedempt, en alleen de Bedouinen nog weerstand bieden.

CHINA.

De tijdingen van Hongkong ontvangen loopen tot den 15 October.

Van Shanghae wordt medegedeeld, dat de omliggende landstreek rustig en de handel bloeijende is; het chinesche gedeelte der stad aan de oostelijke poort, hetwelk gedurende de bezetting der stad door de opstandelingen vernield was, wordt trapsgewijze herbouwd en vele handelaren uit Fokien en Chinchew komen zich aldaar vestigen.

— Door Chinezen wordt bevestigd. dat de Portugesche consul te Ningpo de zeeroovers van ammunitie voorziet. Men beweert dat hij den welgezinden inwoners van Ningpo en omstreken vele moeijelijkheden verwekt.

— In Chineesch Tartarye heeft men goud ontdekt en te Shanghae waren daarvan eenige monsters aangekomen.

— Van Canton meldt men, dat *Chin-Ho* en de priester *Anang*, in het zuiden van Kwangsi. onder aanvoering van een hoofdman, *de kleine karper* genaamd, weder verschenen zijn en aldaar hunne magt zamentrekken. De Gouverneur-Generaal zond een detachement van 3 à 4000 man, met de noodige schepen en geschut, onder bevel van een kolonel, af. die tot het district Tang, ten zuidwesten van Wuchan-Fu in Kwangsi, voorttrok, waar hij zich met zijn leger vestigde. Door sommige kunstgrepen deden de hoofden der insurgenten hem gelooven, dat zij bereid waren zich aan den keizer te onderwerpen, en deden hun list zoo goed gelukken, dat hij zich onverwachts omsingeld vond en zijn leger geheel uiteen geslagen werd; manschappen, schepen, ammunitie, alles werd genomen of verstrooid. De hoofdofficieren werden allen gevangen genomen en zonder twijfel met de overige gevangenen ter dood gebragt.

Versterkingen zijn verzameld en naar de plaats der nederlaag gezonden, doch onder de inwoners van Canton heerscht onrust en verlangend zien zij naar latere berigten van de, op nieuw ter verjaging der Insurgenten, die zich nog niet in grooten getale vereenigd hebben, gezonden troepen uit.

— De levensmiddelen zijn thans te Canton goedkoop en de invloed hiervan doet zich bespeuren in het weder opbouwen van huizen, herstellen der straten, reiniging der grachten en andere diergelijke teekenen van rust en veiligheid.

— De keizerin Dowager is den 21 Augustus overleden en het volk, laat als teeken van rouw, gedurende honderd dagen, het hair groeijen. Zij was een bijzit van *Tan-Kwang* en de moeder des oudsten broeders van den tegenwoordigen keizer, en slechts eenige dagen vóór haren dood tot den rang van keizerin Dowager verheven.

— Van Hongkong meldt men, dat H. M. brik *Bittern* nabij Chapoo (Shei-poo?) met drie en twintig zwaar gewapende jonken van de westkust is slaags geweest, de jonken zijn allen vernietigd en omstreeks 1200 man gedood. Van de bemanning der *Bittern* werden 19 gewond, terwijl de heer *Turner* sneuvelde.

Scheepsberigten.

Straat Sunds doorgezeild.

Datum		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van.	Datum.	Naar
Novemb.	13	Engelsch	Viscount Sandom	E. Hughs	Bombay.	9 Oct.	Canton.
»	14	»	Julie Heyn.	A. Park.	Singapore	...	Cowes.
«	—	Amerikaansch.	Ellen	Jas B Huyford.	Louisias Shoal.	11 Oct.	Edgertonn.
»	—	Engelsch	Thetis.	John Tuch.	Shanghae.	13 »	Londen.
»	15	»	Recordium.	Joseph Osborn.	Foochowfoo.	22 »	New-York.
»	16	»	Maggir	John Heulen.	»	25 »	Londen.
»	—	Amerikaansch.	Electric	G. Gates.	Shanghae	— »	New-York.
»	—	Engelsch	Countell op Mutton	Robutlon.	»	23 »	Londen.
»	—	»	John Buchanan.	A Rattray.	Liverpool	24 Julij.	Singapore.
»	—	Amerikaansch.	Independence.	D. Haskell.	Manilla	20 Oct.	New-York.
»	—	»	Miss Mag	B. Hinckel.	»	— »	»
»	17	Engelsch	Swan.	Barker	Singapore	...	Swan River.
»	—	»	Ximbria.	G. J. Gronsand	Canton	25 Oct.	Buonos Ayres.
»	—	Nederlandsch	Maria Elise.	v. d Putte.	Batavia.	16 Nov.	Amsterdam.
»	—	Engelsch	Xarifa	J Fitchet	Manilla.	21 Oct.	Melbourn.
»	—	»	Lena.	F. Jinner	Macao	16 »	Hamburg.
»	18	»	Australien	G. O. Pope.	China	28 »	Havanna.
»	—	Perue.	Buinaventura	Geo. Smith	»	...	Perue.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum	Agensen
Nov.	16	Nederl. Indisch	bark	Kim Tianghoat	Goey Bengkiat.	Samarang	11 Nov.	D. N. Buijs en co.
»	17	Nederlandsch	»	Loopuit.	C. Bouwmeester	Hamburg	24 Julij	E. Moormann en co.
»	—	»	»	Copernicus.	L. Visser.	Cheribon	2 Nov.	G. Suermondt en co.
»	—	Nederl. Indisch	bark	Fathol Joesoor	Sech Baoezier.	Pontianak	7 »	Coulster.
»	—	» »	»	Jadoel Wadoet.	Said Segaf	Pacalongan	13 »	»
»	18	» »	stoomb	Langan Lamongan.	T. Deighton.	Soerabaya	15 Nov.	Maclaine, Watson en co.
»	—	» »	brik	Mariam.	Sech Ganam	Singapore	28 Sept.	
»	—	Nederlandsch.	bark	Jonge Jan	A. Hoogenstraten.	Pasoeroean	10 Nov.	
»	—	Nederl. Indisch	»	Indramayoe.	Sech Jamanie	Bilieton.	7 »	Coulster.
»	—	» »	schoen.	Schandar Salim.	Sech Baisa.	Kandanghauer	4 »	»
»	—	Engelsch	brik	Mariners Hope.	Hodgson.	Singapore	8 »	
»	—	»	schip	Royal Stuart	Tadman.	Whampoa	19 Oct.	Busing, Schröder en co.
»	19	Nederlandsch.	»	Graaf van Nassau	Sanders	Amsterdam	...	de Weerdt, Ruyl en co.
»	—	»	fregat	Australie.	D B. Jochems	»	...	Haager, en Schuurman.
»	—	»	bark	Orion.	Borghorst.	Rotterdam	...	B. Kopersmit en co.
»	—	»	»	Zorgvliet.	F. H. Groste	Amsterdam	...	E. Moormann en co.
»	21	»	schip	Admiraal van Heemskerk	Koning	»	...	

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov.	19	Nederlandsch	bark	Neerlands Koningin	E. Vonck	Samarang.
»	—	Nederl. Indisch	»	Anoer Salim	Sech Salim	Riouw en Singapore.
»	—	» »	»	Almansoor	Said Djen.	Panaroekan.
»	—	Engelsch	schip	Tay	J. A. Grant.	Bordeaux.
»	20	Nederl. Indisch	bark	Amana Tulbarie.	Sech bin Ajibidie.	Soerabaya.
»	—	Nederlandsch.	»	Ottolina	J J. Prange.	Pasaroean.
»	—	»	»	Anjer	Biesthorst	Amsterdam.
»	21	»	»	Factory	Jansen.	Soerabaya.
»	—	Nederl. Indisch	stoomb	Langan Lamongan.	T. Deighton.	Samarang en Soerabaya

In lading liggende Schepen te *Batavia*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming	Agensen
Nederlandsch	bark	Minerva	J. A. van Boven.	Soerabaya	Maclaine, Watson en co.
»	»	Orion	Borghorst.	...	B. Kopersmit en co
»	»	Bosphorus *	Kruisinga.	Amsterdam	»
»	brik	Karel August	Gerrebrands	Ned. v. Samarang	Haager en Schuurman.
»	fregat	Jacoba Helena.	L. van Wagtendonk.	In reparatie	»
»	»	Australie.	D. B. Jochems	Soerabaija en Pasaroean	»
»	bark	Jan van Brakel *	Esink	Amsterdam	De Weerdt, Ruyl en co.
»	»	Telegraph *.	P. B. Rolufs	...	»
»	»	Loopuit.	Bouwmeester	...	»
»	schip	Graaf van Nassau.	Sanders.	...	»
»	bark	Australie *.	J. C. Harten	Rotterdam	P. Landberg en Zoon.
»	»	Zorgvliet	F. H. Groste	Samarang en Soerabaya	E. Moormann en co.
»	»	Copernicus.	L. Visser.	Amsterdam	G. Suermondt en co.
»	»	Louisa.	Siedenburg.	»	Paine, Stricker en co.
»	schip	Goede Verwachting.	Boysen	»	»
Nederl. Indisch	bark	Ellen.	J. C. Lebert.	Samarang.	John Pryce en co.
» »	»	Djenoer.	Said Alie.	Soerabaija	Coulster.
» »	»	Jadoet Wadoet	Sech Segaf.	Singapore	»
» »	bark	Fathool Joesoer	Sech Baozier	...	»
» »	»	Faidool Rachman	Said Ba-alie.	Samarang.	»
» »	»	Pogoan Zephyr.	Ong Kimliang.	...	»
» »	»	Indramayoe.	Sech Jemanie	Sam. Soer. Ambon en Banda	»
» »	»	Schander Salim.	Sech Baisa.	Soerabaya.	»
» »	»	So-ot Algair.	Sech Bargebe.	Samarang	D. N. Buys en co.
» »	bark	Kim Tienhoat	Goey Bengkiat.	...	»
» »	»	Balheer.	Mohamat Semoen.	Soerabaya	»
» »	»	Arif Banjermaas.	Mohamat Arip.	Samarang	»
Engelsch	»	Mount Stuart Elphenstone	G. Kase.	...	Maclaine, Watsen en co.
»	schip	Royal Stuart	Tudman.	Holland	Busing, Schröder en co.
»	»	Elisabeth.	Beviradge.	Nederland	C. Bahre en G. Kinder.
»	bark	Jarra *.	Ebeneser Roy.	Bremen	Martin. Dyce en co.
»	schip	Charlotta Am	Joung.	Amsterdam	Hunter, Houghton en co.
»	schoen.	Wyvern.	J. D. McKie	...	E. Moormann en co.
Amerikaansch.	schip	Gravina *	Spraguet.	Amsterdam	Paine, Stricker en co
»	»	Vulture *.	Smith.	Bremen	»
Fransch	bark	Maria Gabrielle.	Doly.	Nantes	G. Suermondt en co.
Hanover	»	Gottinger	Lange.	Hamburg	Busing, Schröder en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Nov. 8	N. I.	schoener King Goan. .	Oey Liangsik.	Riouw.
» —	Ned.	bark Zeemanshoop . .	P. H. Barky.	Batavia.
» 14	N. I.	brik Atiat Toolwadoet. .	Sech Osman .	»
» —	»	bark Fathool Moebarak.	Goestie Salman.	»
» 15	»	bark Naga Laut. . .	J. Winter. .	Batavia.
» —	Fr.	schip Chili no. 2. . .	E. Vue. . .	»

Vertrokken Schepen van *Samarang*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Nov. 11	N. I.	bark Kiem Tianghoat .	Goei Bengkiat.	Batavia.
» —	»	schoener King Goan. .	Oey Liam Sik.	Grissee.
» 12	Ned.	schiip Koning Willem III.	H. H. Zeylstra.	Soerabaya.
» —	»	schip Willemina en Clara.	H. de Wyn .	»
» 13	N. I.	schoen. Hap Eng . .	Tan Kie . .	Muntok.
» 15	»	Fathool Hair	Said Abdulla .	Pecalongan.

In lading liggende Schepen te *Samarang*.

Vlag.		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederl. Indisch	bark	Srie Brahan	Hoormat		Gezagvoerder.
» »	brik	Atiat Toolwadoet	Sech Osman		»
» »	bark	Emelie.	J. P. Perry.		»
» »	»	Abdul Hassim.	Said Alhabassy. . .	Soerabaya	»
» »	»	Adenan.	Hadjie Ismail . . .	Banjermassing	»
» »	»	Fatahool Moebarak	Goestie Salman.		»
» »	bark	Naga Laut.	J. Winter		B. Kopersmit en co.
Nederlandsch .	»	Vijf Vrinden	C. Johan.	Nederland	van Maanen en co.
» .	»	Johanna Christina.	J. H. van Santen .	»	Mac Neill en co.
» .	»	Zeemanshoop	P. H. Barky	»	B. Kopersmit en co.
Fransch . .	schip	Bisson	X. Forchut	Bordeaux.	Dorrepaal en co.
» . .	»	Chili no. 2.	E. Vue	»	»

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Nov. 9	N. I.	bark Aldjoesoer . . .	Sech Ba-adila.	Batavia.
» —	Ned.	» Klasina.	Browning. .	Macasser.
» —	»	schip Dorothea. . . .	van den Kolk.	Batavia.
» 10	Z. M.	stooms. Batavia. . . .	lt. t/z 1 k. de Man	»
» 11	N. I.	» Macassar . .	Chevallier. .	Macasser.
» —	Ned.	schoener Anna Johanna.	Valberg. . .	»
» —	»	schip Oldenbarneveld. .	A. Meyboom .	Batavia.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Nov. 10	Bal.	schoener Senio. . . .	Tjoan. . . .	Balie Bad.
» —	N. I.	kotter Little Tot . .	Katjoong . .	Pasoeroean.
» —	Gouv.	st. adv. vaart. Tjipannas.	B. Boodt . .	Banjermass.
» 11	N. I.	schoen. Doris. . . .	H. F. Mackenzie	»
» —	»	» Djaleha. . . .	Hoesin Samsodin	Pololaoot.
» —	»	bark Bacht Mastora. .	Said Alhabassy	Balie Amp.
» 13	»	schoener Carolina. . .	Pa Noriba .	Pasoeroean.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch .	schip	Burgermeester Hoffman.	N. A. Dykama. . .	Nederland	W. Cores de Vries.
» .	bark	Formosa.	M. A. Smits. . . .	»	B. J. van Eck en co.
» .	»	Christina Agatha.	H. de Visser . . .	»	Fraser, Eaton en co.
» .	»	Barend Willem	J. W. Ketgers. . .	»	»
» .	brik	Koning Willem II	G. van Eyk Menkman.	»	»
» .	bark	Margaretha Johanna.	M. Schon.	»	»
» .	»	Willem de Clercq.	P. Onwehand. . .	»	»
» .	schip	Oldenbarneveld.	A. Meyboom. . .	»	»
» .	schoen.	de Vriendschap.	G G. Pietersen. . .	. . . .	
» .	schip	Dorothea	A. van der Kolk . .	Nederland	Schimmelpenninck en co.
Nederl. Indisch	kotter	Krabbe.	Mardam	. . . .	
» »	bark	Blora.	C. N. van der Beek.	. . . .	
» »	bark	Djoemoeroet	Oei Boe.	. . . .	
» »	»	Fatal Maän.	. . . .	. . . .	
» »	»	Koornia	Mohamat Alie. . . .	. . . .	
» »	schoen.	Isabel.	. . . .	. . . .	
» »	»	Ternate	G G. Petersen . .	Ternate	B. J. van Eck en co.
» »	brik	Sie Banjak.	Hadije Rasip . . .	. . . .	
» »	bark	Maymoon.	Said Kassim . . .	. . . .	
» »	»	Aldjoesoor	Sech Ba-adila . . .	. . . .	
» »	»	Cornia	Mohamad Alie. . .	Banjermassing	Hadjie Akoop.
» »	»	Klasina.	D. W. Browning. .	. . . .	
» »	schoen.	Anna Johanna	W. A. S. Valberg. .	. . . .	
» »	stooms.	Java.	. . . .	. . . .	
» »	»	Banda	F. H. Schmidt . .	. . . .	
» »	»	Koningin der Nederlanden.	J. Prins.	. . . .	
» »	»	Ambon.	F. A. B. Hugenholtz.	Molukkos en Makassar. . .	W. Cores, de Vries.
» »	»	Macassar	H. J. E. E. Chevallier	. . . .	

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de Ned. bark *Telegraph:* de heer *L. O. P. Blom.*

Met de Ned. bark *Bosphorus:* met 16 schipbr. van het ned. schip Menado.

Met het N. I. stooms. *Langan Lamongan:* de heeren *van der Zweep.* — *Itzig Heine.* — Z. M. troepen.

Met het Ned. brik *Mariam:* met 30 inlanders.

Met de N. I. bark *Indramayoe:* de heer *J. F. Loudon.* — met 6 bed.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met de N. I. bark *Almansoor:* mevr. *Weydens.*

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 15 *tot en met den* 19 *Nov.*, 1855.

AANVOER.

Van Gedong Gedi per praauw sampang gez. Raija.

400 pic. rijst. *Adjiem.*

Van Passilian per praauw. sampang gez. Seridien.

240 pic. rijst. *Lie Tiang.*

Van Mauk per praauw sampang gez. Maratta.

200 pic. rijst. *Ang Hoeij.*

Van Mauk per praauw sampang gez. Badjo.

150 pic. rijst. *Ang Hoeij.*

Van Krawang per praauw sampang gez. Saban.

360 pic. rijst. *Tha Tjaw.*

Van Cheribon per praauw sampang gez. Kiemien.

321 pic. rijst. *Oeij Thoen.*

Van Cheribon per praauwen sampang gez. Kaliepa en Kaitinah.

304 pic. rijst. *The Boen.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Marodien.

252 pic. rijst. *Tawee.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Sadien.

196 pic. rijst. *Tan Agiok.*

Van Tanara per praauwen sampang gez. Indra en Darra.

390 pic. rijst. *van Motman.*

Van Pamanoekan per praauw sampang gez. Kamsie.

100 kn. thee. *Hofland.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Jassie.

224 pic. rijst. *Loa Attie.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Diem.

252 pic. rijst. *Tjiong Pingseng.*

Van Amsterdam per ned. schip *Telegraph*, gez. Kolufs. agt. de Weerdt Ruyl en co.

1 kt. gedr. stukken. *Kom. v. Z. M. Zeemagt.*
17 ks. papier. *H. M. van Dorp.*
6 ks. provisien, 1 vat bier. 6 vs. boter. 6 hammen. 2 stukk. vleesch. 12 ks. manufact. *Kreglinger Dummler en co.*
4 ks. papier. 3 do. kramerijen. 2 do. inkt. 2 do. koek en banket. 2 do. blikwerk. *Gumprich en Straus.*
1 kt. koopmanschappen. *S. D. Brandon.*
50 ks. bier. 20 do. manufact. 3 do. koopmanschapp. 2327 ps. mar. steenen. *Haager en Schuurman.*
35 coll. provisien. *Beijnst en Vinju.*
8 coll. machinerien. 1 kt. diversen. *v. d. Plas en Francis.*
61 coll. manufact. 7 bn. dekens. 1 kt. boeken. *Agenten.*
1 kt. provisien. 7 do. koopmanschapp. *van den Broek en co.*
18 vn. bier. 25 do. boter. 8 hammen. 22 coll. provisien. 6 ledige leggers. *Tiedeman en v. d. Burg.*
12 vs. boter. 1 kt. boeken. *J. C. Teenge.*
7 coll. provisien. 8 vs. boter. 5 ks. diversen. *v. d. Plas.*
6 vs. boter. 1 kt. speelgoed. *Swart.*
61 ks. manufact. 3 bn. koffij-zakken. 4 ks. glaswerk. 6 coll. tapijten. 13 do. uurwerken. 16 ks. parfumerien. 6 do. wasdoek. 4 do. passement werk. *B. van Leeuwen en co.*
40 ks. manufact. *Busing Schröder en co.*
1 pak manufact. 2 ks. koopmanschapp. 4 do. klokken. *Kopersmit en co.*
250 keld. lijn-olie. 10 do. terpentijn-olie. 10 do. traan. 11 do. spermacetie-olie. 2 vn. ijzerwerk. *Jacometti en co.*
31 kn. wijn. 3 do. kramerijen. 5 do. manufact. *Bahre en Kinder.*
11 coll. provisien. *Adam en co.*
9 kn. groentens. 1 bl. manufact. *Pandel en Stiehaus.*
3 ks. wijn. *Paine Stricker en co.*
4 vs. boter. *Jordens.*
4 ks. koopmanschappen. *Moormann en co.*
7 ks. manufact. *Anderson Tolsen en co.*
2 vn. haring. *Gebr. Roselje en co.*
50 ks. koopmanschappen. *T. Crone.*
1 kt. ornementen. 12 keld. terpentijn. 5 bn. hennep. 8 kn. olie. *L. Meijer.*
6 kn. drukletters. 1 do. boeken. *Lange en co.*
5 ks. provisien. *Landberg en Zoon.*
73 coll. machinerien. 1 kt. koopmanschapp. 6 do. haring. *Order.*

Lading voor Samarang.

1 kt. boeken. 3 do. doeken. 10 bn. koffij-zakken. 6 kn. papier. 15 vs. boter. 1 ijzeren bak. 500 do. blokken. 2 ks. lampen. 1 do. diversen. 100 do. manufact. 4/4 pijp. wijn. 4 ks. meubelen. 8 bn. manufact. 21 ks. koopmanschapp. 80 vs. boter. 5 kn. glaswerk. 12 do. manufact. 6 do. haring. 28 do. aardewerk. 24 coll. koopmanschapp. 121 do. manufact. 22 ks. manufact. 1 bl. laken. 1 kt. koopmanschapp. 2 do. kramerijen. 1 do. diversen. 21 do. manufact. 9 do. kramerijen.

Lading voor Soerabaya.

5 ks. diversen. 1 do. modewaren. 25 vs. boter. 17 coll. provisien. 123 coll. manufact. 22 do. gedr. vruchten. 20 pijp. en 50 kn. bier. 106 vn. bier. 3 ks. papier. 80 vs. boter. 101 vatje verf. 30 keld. lijn-olie. 4 ks. vernis. 12 do. manufact. 8 coll. provisien. 130 vs. boter. 3 ks. koopmanschapp. 1 do. diversen. 38 do. manufacturen.

Van Nederland per ned. schip *Ottoline*, gez. Prange. agt. Maclaine Watson en co.

50 legg. arak. *van Ommeren Rueb en co.*
10 legg. arak. 50 ps. hammen. *Order.*

Van Hamburg per Hamb. schip *Göttinger*, gez. Lange. agt. Busing Schröder en co.

1 kt. spiegels. 2 do. kramerijen. 6 do. manufact. 1 pak ijzerwaren. *Metzendorff Wilmans en co.*
2 ks. kramerijen. 10 do. doeken. *Pandel en Stiehaus.*
8 ks. parfumerien. *Gumprich en Straus.*
1 kt. muzijk papier. 1 do. boeken. 2 do. schilderijen. 4 do. kramerijen. *Honig en Stevenson.*
3 ks. lederwerk. 2108 platen zink. 100 tonn. teer. 240 tros. tonwwerk. 6 ks. terpentijn. 8 do. eau de cologne. 50 do. papier. 209 do. kramerijen. 57 vn. ijzerwerk. 76 ks. do. 40 pakk. do. 64 kn. glaswerk. 51 do. meubelen. 204 md. aardewerk. 55 ks. glaswerk. 67 galv. leggers. *Agenten.*

Van Padang per ned. schip *Soetan Iskander*, gez. R. Sontman. agt. Busing Schröder en co.

70 pic. indigo. *Said Hoesin bin Sahof.*
80 pic. indigo. *Tim Hoattek.*
272 pic. indigo. *Lim Hoa.*
36 pic. benzoin. $3^{1}/_{2}$ do. was. 195 do. indigo. *Tjoa Hongko.*
$878^{52}/_{100}$ pic. koffij. 365 do. rijst. $96^{60}/_{100}$ do. rotting. $14^{82}/_{100}$ zw. peper. $87^{65}/_{100}$ do. cassia. $2^{40}/_{100}$ do. foelie. 350 balen zeep. 132 ps. buffelhuiden. 347 do. koe-huiden. *Purvis en co.*
ƒ 9000.— rec. *Bond. qq.*
1 kt. jaconets. *Bahre en Kinder.*

Van Singapore per ned. schip *Bosphorus*, gez. Kruisinga. agt. Kopersmit en co.

218 coll. chin. goederen. *Order.*

Van Samarang per ned. ind. schip *Kim Tianghoat*, gez. Goei Bengkait.

Lading van Bandjermassing.

2359 gr. boss. rotting. 22250 kl. do. do. 1600 ps. maloekoe-matten. 2670 do. kadj. matten. 99 ps. ijzerhouten planken. 50 ps. do. ...... 100 ps. lanang planken. *Gezagv.*

UITVOER.

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Neerlands Koningin*, gez. Vonck. agt. van Ommeren Rueb en co.

35 pic. rotting. *Agenten.*

Naar Bordeaux per Eng. schip *Toij*, gez. J. A. Geant. agt. Adam en co.

13294 pic. rijst. 180 do. rotting. *Suermondt en co.*

Naar Riouw en Singapore per ned. ind. bark *Alnoer Salim*, gez. Sech abdulla bin Salim.

$114^{1}/_{2}$ corg. java bang doeken. 22 do. do. doeken. *Sech alie abd. Rachman bin Hoesin.*
40 corg. java zw. slendangs. 12 ps. do. zw. kleedjes. 2 corg. soga doeken. 2 corg. do. do. slendangs. *Thee Senghok.*
2296 pic. rijst. 65 do. aardappelen. *Gezagv.*
ƒ 1000 zilv. specie. *Sech alie bin Hoesin.*
60 pic. niela. *Lim Hoa.*
150 ps. sp. matten. *Moksiep.*
19 ps. batv. bat. doeken. 7 do. do. witte slendangs. $1^{18}/_{20}$ corg. bat. doeken. *Mohamad Akiel.*

Aan- en Uitvoer te Samarang *van den* 8 *tot en met den* 15 *Nov.*, 1855.

AANVOER.

Van Nederland over Batavia per ned. schip *Zeemanshoop*, gez. P. H. Barkeij.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 14 Nov., 1855 no. 91.

Van Batavia per ned. ind. brik *Atiat Tool Wadoet*, gez. Sech Abdul bin Osman.

40 bn. ruwe drills. 1 pakje monsters en 2 kn. staalwerk. (1 jagt geweer. uit het entrep.) *J. Knagge en co.*
20 pic. soija basten. 13 kn. ijzer-waren en 20 pakk. schoppen. (... kn. gebloemde shertings. uit het entrep.) 1 kt. regaal. uit het ... pakhuis *van den Broek en Veeckens.*
12,000 st. ledige zakken. 2 pic. garen en 1 rijtuig met toebehooren. *Dorrepaal en co.*
30 vn. koolteer. *Kruthoffer en Soesman.*
1 kt. glaswerk. *Wermuth en co.*
27 bn. goenie-zakken. het Agentschap der *O. J. M. v. Adm. en B.*
5 ks. drukletters. uit het entrep. *Oliphant en co.*
21 kn. meubelen. Mevr. de Wed. *Rudolph.*
4 kn. bonbons en 53 ks. provisien. *Cressonnier.*
248 pic. benzoin. 1 kt. jagt geweren. met toebehooren. 1 kt. oude holl. boeken en 2430 st. vloersteenen. *Order.*
2 kn. kramerijen. *Lim Tjingtjiong.*

Van Batavia per ned. ind. bark *Fatahool Moebarok*, gez. Goestie Salman.

40 bn. drills. *J. Knagge en co.*

Van Batavia per ned. ind. bark *Naga Laut*, gez. J. Winter.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 17 Nov., 1855 no. 92.

UITVOER.

Naar Nederland over Soerabaya per ned. schip *Koning Willem III*, gez. H. H. Zeijlstra.

35 kn. gouv. kopergeld. *N. H. M.*

Naar Nederland over Soerabaya per ned. schip *Wilhelmina en Clara*, gez. H. de Wijn.

52 kn. gouv. kopergeld. *N. H. M.*
11 kn. diversen en 145 cochenille kisten. *Havenmeester.*

Naar Pekalongan per ned. ind. brik *Fathool Hair*, gez. Sech aloei bin Abdulla.

7 kn. roode cotonetten. 2 do. gebl. mikanies en 1 kt. kantoorbehoeften. *N. H. M.*
2 kn. sigaren en 3 vs. pale-ale. *J. G. Thooft.*
15 koij. rijst en 1 kist. *Kruthoffer en Soesman.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den* 6 *tot en met den* 13 *Nov.*, 1855.

AANVOER.

Van Batavia per ned. ind. bark *Maimoen*, gez. Said abdul Rachman bin Kassim agt. Gezagv.

15 st. suiker pannen. *Fraser Eaton en co.*
1 st. machinerien. *Major Matzen en co.*
70 vn. spijkers. *Adam en co.*
45 vn. wijn. 20 ks. gedr. vruchten. *Schimmelpenninck en co.*

Van Macassar per ned. schip *Klasina*, gez. D. Browning. agt. Fraser Eaton en co.

20620 boss. rotting. *N. H. M.*
1 kt. rariteiten. *Schimmelpenninck en co.*
352 zakk. wilde noten. 72 pic. was. *Ting Boenpioe.*

UITVOER.

Naar Nederland via Pasoeroewan per ned. schip *Immagonda Sara Clasina*, gez. N. Rademaker.

$6001^{36}/_{100}$ pic. suiker. 53 kn. koperduiten. *N. H. M.*

Naar Riouw en Singapore per ned. ind. bark *Denok Bintang Toedjoe*, gez. Lim Pik-I.

2100 pic. rijst. 20 do. java aardappelen. *Tan Bindjang.*
ƒ 4074 st. sp. matten. 4 kn. lijnwaden. diverse arabieren en inlanders.

Naar Pasoeroewan per ned. schip *Economist*, gez. S. C. S. Olivier.

$1647^{28}/_{100}$ pic. suiker. $84^{46}/_{100}$ do. rotting. $51^{80}/_{100}$ do. sapanhout. 1500 st. koehuiden. 500 st. buffelhuiden. *Major Matzen en co.*

Naar Balie per ned. ind. schoener *Senio*, gez. Go Tjoan.

6 kn. en bn. lijnwaden. *Adam en co.*

Naar Borneo per ned. ind. schoener *Djaleha*, gez. Hadjie Hassan.

2 kn. sarongs. *B. J. van Eck en co.*
1 corg. eur. sarongs. *Gezagv.*

Naar Palembang per ned. ind. schip *Maijmoen*, gez. Said abdul Rachman bin Kassim.

13000 st. java sigaren. *Tjia Boenseng.*
187 corg. lijnwaden. 2000 st. java sigaren. 6 corg. bereid leder. en eenige kleinigheden. Diverse Arabieren.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.